

FRANCESC FA EL SEU SEGON VIATGE A ÀSIA: SRI LANKA I LES FILIPINES

Consol i reconciliació

Reportatge especial pàgines 2-8

Andrés Solla-Fundació Migra Studium

Pregària davant del CIE de la Zona Franca

Portar la pregària als qui pateixen. Aquesta és la intenció de Migra Studium i de la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants que van organitzar una vetlla de pregària davant del Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca de Barcelona. Entre les entitats convocants hi havia Càritas, Cristianisme i Justícia, les delegacions diocesanes de Pastoral Social i Pastoral Obrera i també la Fundació Escola Cristiana de Catalunya.

P 21

«De la condemna a la lluita contra les causes del terrorisme jihadista»

per Jaume Flaquer P 24

«París, Nigèria i l'Estat Islàmic»

per Xavier Morlans

P 25

Sumari

- 10 Sant Francesc de Sales, un exemple de vida
- 16 Commemoració a la basílica de Castelló d'Empúries
- 23 Projecte cultural a l'església del Carme de Valls
- 26 XXVII Diada de la Gent Gran
- 27 Campanya de Sant Joan de Déu a les xarxes socials

Editorial

Sant Josep Vaz, apòstol de Sri Lanka

El papa Francesc en el seu viatge a l'illa de Sri Lanka (abans Ceilan) ha canonitzat Josep Vaz, el primer sant d'aquell país, anomenat «la llàgrima de l'Índia» per la seva peculiar forma i ubicació al sud d'aquell populós subcontinent. Nascut el 1651, a Benevento, Goa, a l'Índia portuguesa, Vaz es va formar brillantment en filosofia i teologia. Poc després de ser ordenat prevere (1676) va començar a caminar descalç i a viure com els pobres. Amb un grup de sacerdots que havien decidit viure junts es van erigir en Oratori de Sant Felip Neri i es va adherir a l'espiritualitat del «sant del bon humor». De primer fou destinat a Canara (1681-1687) en un moment de forta divisió dels catòlics. El perfil de Josep Vaz és molt actual, perquè segons el Papa «ens mostra la importància d'anar més enllà de les divisions religioses en el servei de la pau». El seu amor a Déu «el va obrir a l'amor al proïsme sense fer distinció de raça, credo, tribu, condició social o religió (...) L'únic que demana a canvi és llibertat per portar a terme la seva missió». A causa de l'escassetat de sacerdots, la seva contribució més important fou l'establiment d'un gran nombre d'*irmidades* (confraternitats) en petites cabanes on els catòlics es reunien a pregar. L'illa de Ceilan vivia un context difícil, sota la dominació holandesa, quan el calvinisme era la religió oficial i els catòlics

eren perseguits. Vaz, des de Goa, se'n va assabentar i va haver d'entrar disfressat de vagabund. Aquesta entrada camuflada recorda la que volia fer el patró de les missions, Francesc Xavier, a la Xina però que es va frustrar per la seva mort. El P. Vaz va poder recórrer tota l'illa celebrant l'eucaristia i els altres sagraments en grups clandestins de catòlics. Francesc l'ha posat com a exemple de zel missioner: «Tot i que va arribar a Ceilan per ajudar i donar suport a la comunitat catòlica, en la seva caritat evangèlica va arribar a tothom.» El Bisbe de Roma ha dit d'ell que és «exemple de sofriment pacient a causa de l'Evangeli, d'obediència als superiors, de sol·licitud amorosa per l'Església de Déu». Després, aquest intrèpid oratorià va trobar refugi al regne de Kandy, on va poder treballar més lliurement. En el moment de la seva mort, l'any 1711, Vaz havia aconseguit reconstruir l'Església catòlica a l'illa. El Papa, que ha refermat que la llibertat religiosa és un dret humà fonamental, ha afirmat: «Com la vida de sant Josep Vaz ens ensenya, el veritable culte a Déu no porta a la discriminació, a l'odi i a la violència, sinó al respecte de la sacralitat de la vida, al respecte de la dignitat i la llibertat dels altres i al compromís amorós per tothom.» Que sant Josep Vaz pregui per aquest poble asiàtic, per tot l'Índia i per la humanitat.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Servir i donar la vida

És ben clar que l'actitud de servei és la primera condició del seguiment de Jesús. Així ens ho demana ell: res de domini, res d'honors, res d'escalafó. Si algú desitja ser el primer, que ho sigui per servir! Veiem que la sensibilitat que mostra per anar a cercar l'ovella perduda no neix de cap idea de superioritat ni d'una actitud que no hagi assumit les condicions que posa per al seu seguiment, que, a més de la renúncia a tota ambició personal, implicarà l'acceptació de la persecució i la mort.

Per això, deixa clar per endavant que l'ideal de vida cristiana supera el marc limitat del temps per orientarlo vers una altra situació més definitiva i que anomena «Regne del cel». A partir de Jesús, doncs, té sentit fer de la vida una entrega total, una oblació per amor fins al martiri. La història de l'Església i de la humanitat donen fe d'una incomptable multitud de dones i d'homes que han fet de la seva vida la major ofrena per un amor més gran.

Tanmateix, l'actitud inicial dels deixebles i la seva preocupació sobre qui és el més important és l'espontània reacció del qui sent la inseguretat de les pròpies conviccions i té la tendència a recórrer de forma immadura al fet que sempre una autoritat superior avaluï els seus principis o decideixi per ell. D'aquí neix una forma d'entendre i d'exercir l'autoritat en qualsevol camp bé sigui familiar, eclesial, educatiu, polític, social o econòmic. O, com a reacció, la contrària. Es tracta de decidir i actuar amb coherència.

La paraula clau serà «servei», però fet a la manera d'aquell qui no té cap ambició personal que el condicione ni cap pretensió de fer de la seva tasca un motiu de vanaglòria ni de superioritat envers els altres. Per això, Jesús ens insta a recuperar allò que ens ha d'identificar com a seguidors seus: «el qui vulgui ser el més important que es faci el servidor de tots, com jo que no he vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la vida» (cf. Mt 20,26-28; Mc 10,43-45). Així, tot pren una nova fesomia.

L'efemèride de la setmana

Dia 1 de febrer del 1691: mor el papa Alexandre VIII, escollit el 1689.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: M. Teresa Alegre, Àngel Almazan, Pilarín Bayés, Esther Borrego, Agustí Codinach, Fernando Cordero, Lluís Cortada, Montserrat Esteve, Jaume Flaquer, Jaume Gabarró, Jaume González, Joan Guiteras, Álvaro de Juana, Albert Llorca, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Xavier Morlans, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Manuel Puig, Quique, Josep Rius-

Camps, Josep M. Sabé, Lluís Serra, Valentí Serra, Carles Soler, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

El Papa reivindica les religions com a instruments de pau

Francesc participa a Sri Lanka en una trobada interreligiosa

El Papa és vestit amb una «khata», el tradicional xal daurat de la cultura budista tibetana, símbol de la puresa i la compassió.

Sagara Lakmal De Mel

ACI

Dimarts 13 de gener, l'endemà d'aterrar a Sri Lanka, en el seu setè viatge apostòlic internacional, Francesc va voler participar en una trobada interreligiosa. Un acte molt significatiu, ja que en aquest país asiàtic un 70% de la població és budista; un 13%, hindú; un 10%, musulmana, i només un 7% catòlica.

«Pel bé de la pau, mai no s'ha de permetre que les creences religioses siguin

embrades per justificar la violència i la guerra», va dir el papa Francesc en el discurs als líders religiosos de Sri Lanka al Bandaranaike Memorial International Conference Hall de Colombo.

En la trobada amb els líders budistes, musulmans, hindús i cristians de Sri Lanka, el Pontífex va assenyalar que «hem d'exigir a les nostres comunitats, amb claredat i sense equívocs, que visquin plenament els principis de la pau i la convivència que hi ha a cada religió, i denunciar els actes de violèn-

«Si som honestos en la presentació de les nostres conviccions, serem capaços de veure amb més claredat el que tenim en comú»

cia que es cometin». Francesc, que va ser l'últim dels líders a fer el discurs, ha dit que «l'Església catòlica vol cooperar amb vosaltres i amb tots els homes de bona voluntat en la recerca de la prosperitat de tots els ciutadans de Sri Lanka. Espero que la meua visita ajudi a impulsar i a aprofundir en les diferents formes de cooperació interreligiosa i ecumènica que s'han emprats en els darrers anys».

Segons el Bisbe de Roma, aquestes iniciatives han donat oportunitats per al diàleg, «que és essencial si volem conèixer, comprendre i respectar els altres. Com demostra l'experiència, però, perquè aquest diàleg i aquesta trobada sigui eficaç, s'ha de basar en una presentació completa i franca de les nostres conviccions respectives».

Per al Papa, aquest diàleg «posarà en relleu la varietat de les nostres creences, tradicions i pràctiques. Però si som honestos en la presentació de les nostres conviccions, serem capaços de veure amb més claredat el que tenim en comú. S'obriran nous camins per al respecte mutu, la cooperació i l'amistat».

Unitat

Francesc va destacar que aquestes relacions ecumèniques i interreligioses tenen un significat especial a Sri Lanka, perquè «durant molts anys, els homes i dones d'aquest país han estat víctimes de conflictes civils i violència. El que cal ara és la recuperació i la unitat, no nous enfrontaments i divisions».

Com ha explicat el Pontífex, treballar per la unitat és una «tasca noble que incumbeix tots els qui s'interessen pel bé de la nació i per tota la família humana». En aquest sentit va demanar que la cooperació interreligiosa i ecumènica «demostrí que els homes i les dones no han de renunciar a la seva identitat, ja sigui ètnica o religiosa, per viure en harmonia amb els seus germans i germanes».

Especialment es va referir a la col·laboració que es pot fer per atendre les necessitats materials i espirituals «dels pobres, dels indigents, de tots els qui anhelan una paraula de consol i esperança. Penso també en tantes famílies que continuen plorant la pèrdua dels seus éssers estimats».

Guerra civil, eleccions i minories religioses

Joan Piñol

«L'illa resplendent» és la traducció literal del nom de Sri Lanka. En aquesta terra, però, no només ha brillat la majestuosa naturalesa sinó també el reflex de les espases i les armes sota el sol. Aquesta illa ha viscut segles de conflictes entre els dos grups ètnics que l'habiten: els singalesos i els tàmls.

L'últim episodi d'aquesta lluita secular va ser la guerra civil que va assolir el país durant 26 anys, entre el 1983 i el 2009. Sri Lanka, que té una extensió equivalent al doble de Catalunya i 20 milions d'habitants, està poblada majoritàriament pels singalesos, que constitueixen el 74% de la població i són de majoria

budista. La minoria són els tàmls, un poble originari de l'Índia que té la seva llengua pròpia i habita al nord de l'illa. La majoria dels 3 milions de tàmls són hinduistes però també hi ha entre ells un nombre important de musulmans i de cristians. Segons el cens del 2012, un 70% de la població és budista, un 13% són hinduistes, un 10% musulmans i un 7% catòlics.

Les tres minories religioses del país viuen amb por la radicalització dels budistes. En els últims anys han aparegut dos grups que rivalitzen en la jerarquia del budisme local: els radicals de la Força del Poder Budista (BBS) i els més moderats del Partit de la Tradició Nacional (JHU). Els primers són responsables de centenars d'atacs contra les minories

des que es van fundar i només el 2013 van atacar 50 temples cristians. Els del JHU, en canvi, han optat per entrar al govern on s'han fet càrrec del ministeri d'Afers Religiosos des d'on han aprovat lleis probudistes com la que prohibeix convertir-se a una altra religió. Pot sobtar a Occident veure budistes radicals que ataquen comerços, cremen esglésies i agredeixen musulmans però el cert és que a Sri Lanka són els mateixos monjos budistes els qui dirigeixen el BBS i el JHU.

Enmig d'aquest conflicte ètnic i religiós, el president Mahinda Rajapaksa va convocar eleccions anticipades per al 8 de gener del 2015, tot just quatre dies abans de l'arribada del papa Francesc. El president sor-

tint governava el país des del 2005 i reivindica la victòria contra els guerrillers tàmls de l'any 2009. Tot i així, Rajapaksa havia estat acusat de corrupció i de nepotisme, tres germans seus eren ministres. Contra tot pronòstic, va ser derrotat davant el seu exministre de Sanitat Maithripala Sirisena, que havia abandonat el partit governant. El president sortint tenia el suport dels radicals del BBS, mentre que els musulmans, els tàmls i els moderats del JHU havien demanat el vot per Sirisena. Tot i així, tant Rajapaksa com Sirisena són budistes singalesos. El repte del nou president és unir les diferents minories i partits polítics que li donen suport i iniciar una nova etapa democratitzadora.

Francesc canonitza el primer sant de Sri Lanka

Josep Vaz, missioner de l'Oratori de Sant Felip Neri, va néixer a l'Índia

ACI

El dimecres 14 de gener el Papa va canonitzar el P. Josep Vaz, nascut el 1651 a Goa (Índia) com el primer sant de Sri Lanka, exemple de com s'evangelitzen les perifèries, d'obediència a l'Església i que el veritable culte a Déu no porta a la violència, sinó al respecte de la vida, la dignitat, la llibertat i el compromís d'amor al proïsme.

La cerimònia va tenir lloc durant una missa al Galle Face Green de Colombo, amb la participació de més de 600.000 fidels, que va començar amb el ritu de canonització, on el bisbe de Kandy (Sri Lanka), Mons. Joseph Vianney Fernando, va demanar al Papa la canonització del missioner de l'Oratori de Sant Felip Neri.

Després, l'arquebisbe de Goa i Damao (Índia), Mons. Felipe Neri Antonio Sebastian del Rosario, va presentar la biografia del P. Vaz. Un cop llegides les lletanies dels sants, Francesc el va proclamar sant.

En l'homília, el Pontífex va destacar el zel apostòlic del nou sant, el qual «va respondre al mandat del Senyor ressuscitat de fer deixebles de totes les nacions», amb les seves paraules i més «amb l'exemple de la seva vida». «En sant Josep Vaz veiem un signe esplèndid de la bondat i l'amor de Déu amb el poble de Sri Lanka.»

El Bisbe de Roma va recordar que en aquell temps (segles XVII i XVIII) els catòlics eren perseguits i això va dur el sacerdot a vestir com un pobre i exercir les seves funcions de manera secreta: «Els seus esforços van donar força espiritual i moral a l'atribolada població catòlica.» I va destacar el seu servei als malalts, sobretot durant una epidèmia de verola a Kandy: «Va ser tan reconegut pel rei, que se li va permetre més llibertat d'actuació. Es va desgastar en el treball missioner i va morir, extenuat, a l'edat de 59 anys, venerat per la seva santedat.»

Tres virtuts

Francesc va posar en relleu que el nou sant és model per als cristians per moltes raons i en va destacar tres. En primer lloc, va ser un sacerdot exemplar: «Ell ens ensenya a sortir a les perifèries perquè Jesucrist sigui conegut i estimat arreu.» També és exemple «de patiment pacient a causa de l'Evangeli, d'obediència als superiors, de sol·licitud amorosa per a l'Església de Déu». I va explicar que malgrat les persecucions i que els catòlics

«El seu amor a Déu el va obrir a l'amor del proïsme sense fer distinció de raça, credo, tribu, condició social o religió»

L'amor maternal de Maria

El mateix 14 de gener, el Papa va presidir una pregària mariana al santuari de Nostra Senyora del Roser, a Madhu. Francesc va recordar que la Mare de Déu no oblidar mai els seus fills i ajuda a guarir les ferides i a portar la pau, especialment en aquesta terra que va ser colpejada per una guerra civil que va durar 30 anys i que es va cobrar la vida de milers de persones.

Al santuari de la Mare de Déu de Madhu, milers de tàmlis i singalesos de Sri Lanka «saben que Déu és molt a prop, en senten l'amor, coneixen la seva tendresa i misericòrdia» a través de Maria, va dir el Papa. El Bisbe de Roma va destacar també la presència d'algunes famílies «que han patit molt en el llarg conflicte que va trencar el cor de Sri Lanka. (...) Els habitants de Sri Lanka no poden oblidar els tràgics esdeveniments que van passar en aquest mateix lloc, o el dia en què la venerada imatge de Maria va ser arrencada del seu santuari.»

No obstant això, va assenyalar que «la Mare de Déu sempre és amb vosaltres. Ella és la mare de tota llar, de tota família ferida, de tots els que intenten tornar a una existència pacífica. (...) Maria no oblidar mai els seus fills». Francesc va agrair a Maria la seva presència i va ressaltar que ella porta tothom a «Jesús, l'únic que té poder per guarir les ferides obertes i tornar la pau als cors esquinçats. Però també li volem demanar que implori per a nosaltres la gràcia de la misericòrdia de Déu. Demanem també la gràcia de reparar pels nostres pecats i per tot el mal que aquesta terra ha conegut».

Sobre la pau i el perdó, el Papa va comentar que Maria «sempre és present per animar-nos, per guiar-nos, per mostrar-nos el camí. (...) Així, ara vol guiar el poble de Sri Lanka a una reconciliació més gran, perquè el bàlsam del perdó i la misericòrdia de Déu proporcioni una veritable curació per a tothom».

són minoria, gràcies al fet que va estar unit «al Senyor crucificat en la pregària, va arribar a ser per a totes les persones una icona vivent de l'amor misericordiós i reconciliador de Déu».

Un segon tret que va subratllar el Papa és que «ens mostra la importància d'anar més enllà de les divisions religioses en el servei de la pau. El seu amor a Déu el va obrir a l'amor del proïsme sense fer distinció de raça, credo, tribu, condició social o religió». Per això, va dir que el pare Vaz «ens ensenya que el veritable culte a Déu no porta a la discriminació, odi o violència, sinó al respecte de la dignitat i la llibertat dels altres, i al compromís amorós per tothom».

Finalment, va comentar que és exemple de zel missioner: «Malgrat que va arribar a Ceilan per ajudar i donar suport a la comunitat catòlica, va arribar a tothom. Va deixar casa seva, la seva família, la comoditat del seu entorn familiar, va respondre a la crida a sortir. Estem cridats a sortir amb el mateix zel, el mateix ardor de sant Josep Vaz, però també amb la seva sensibilitat, el seu respecte pels altres, el seu desig de compartir aquella paraula de gràcia que té el poder d'edificar. Estem cridats a ser deixebles missioners.»

Francesc va acabar l'homília demanant a Jesús que els cristians de Sri Lanka segueixin «l'exemple de sant Josep Vaz, es mantinguin fermes en la fe i contribuïxin cada cop més a la pau, la justícia i la reconciliació en la societat».

El Pontífex demana als bisbes filipins camins nous per evangelitzar

Fa una crida a viure «la pobresa de Crist»

Agències

El dijous 15 de gener Francesc va aterrar a Manila i l'endemà, divendres 16, va tenir lloc el primer acte religiós amb una missa amb bisbes, sacerdots, religioses i religiosos a la catedral de la Immaculada Concepció de Maria.

Les paraules del Papa els van animar a «preparar camins nous per evangelitzar Àsia, combatre la desigualtat social, ser testimonis creïbles del Senyor rebutjant la mundanitat i ser prop dels joves i de les famílies. El Pontífex va presidir l'eucaristia després de la trobada privada amb el president Benigno Aquino i el discurs a les autoritats del país.

En l'homília, Francesc va recordar la crida de Crist als sacerdots i bisbes: «M'estimes?... pastura el meu ramat» i la proximitat dels 500 anys de l'evangelització de les Filipines. «Avui vosaltres continueu aquesta obra d'amor. Com els vostres predecessors sou cridats a construir ponts, a pasturar les ovelles de Crist, i a preparar camins nous per a l'Evangeli a Àsia.»

En aquest sentit, va recordar que els sacerdots «estem cridats a ser "ambaixadors de Crist" a través del ministeri de la reconciliació. Proclamem la Bona Nova de l'amor infinit, de la misericòrdia i de la compassió de Déu. Proclamem l'alegria de l'Evangeli». Segons el Bisbe de Roma, ser ambaixador de Crist suposa «convidar a una trobada personal renovada amb el Senyor, però l'Evangeli també és una crida a la conversió, a examinar la nostra consciència, com a individus i com a poble». Per això, va indicar que «l'Església està cridada a reconèixer i a combatre les causes de la desigualtat», que contradiuen els ensenyaments de Crist, perquè cada cristià està cridat a

viure una vida honesta, íntegra i interessada en el bé comú.

«Nosaltres», va dir el Papa, «bisbes, sacerdots, religiosos i religioses, hem de ser els primers a acollir al nostre cor la seva gràcia reconciliadora. Sant Pau explica amb claredat el que això significa: rebutjar perspectives mundanes i veure totes les coses novament a la llum de Crist; ser els primers a examinar les nostres consciències, reconèixer les nostres faltes i pecats, i recórrer el camí d'una conversió constant».

Francesc va insistir en el fet que els

«Només si arribem a ser pobres i eliminem la nostra complaença serem capaços d'identificar-nos amb els últims dels nostres germans i germanes»

sants ensenyen que «la trobada diària amb el Senyor en la pregària» és la font «de tot el zel apostòlic».

Viure la novetat de l'Evangeli, va explicar el Pontífex, «per a tots nosaltres, significa viure de manera que es reflecteixi a les nostres vides la pobresa de Crist, l'existència del qual es va centrar a fer la voluntat del Pare i a servir els altres. El gran perill, és clar, és el materialisme que pot arribar a la nostra vida i comprometre el testimoni que oferim. Només si arribem a ser pobres i eliminem la nostra complaença serem capaços d'identificar-nos amb els últims dels nostres germans i germanes». També es va adreçar als seminaristes, als quals va demanar que estiguessin «a prop dels joves que poden estar confosos i desanimats, però continuen veient l'Església com a companya en el camí i font d'esperança». «Proclamar la bellesa i la veritat del missatge cristià a una societat que està temptada per una visió confusa de la sexualitat, el matrimoni i la família. Com sabeu, aquestes realitats pateixen cada cop més l'atac de forces poderoses que amenacen amb desfigurar el pla de Déu sobre la creació i traïxen els veritables valors que han inspirat i plasmat tot el millor de la vostra cultura.»

Francesc també va reconèixer que els filipins són coneguts «pel seu gran amor a Déu, la seva pietat fervent i la càlida devoció a la Mare de Déu i al rosari. Aquest gran patrimoni conté un poderós potencial missioner».

Finalment, va fer una petició: «Demano a Maria que us concedeixi un zel desbordat que us porti a desgastar-vos amb generositat al servei dels nostres germans i germanes. Que d'aquesta manera, l'amor reconciliador de Crist penetri cada cop més profundament en el teixit de la societat filipina i, a través d'ell, fins als confins de la terra.»

Un moment emotiu va ser quan el Papa, en el moment de la salutació de la pau, va baixar de l'altar per apropar-se a un grup de religioses discapacitades i a un sacerdot ancià, el qual es va esforçar per posar-se dret per rebre amb emoció la salutació de Francesc.

El gegant catòlic d'Àsia

Joan Piñol

Les Filipines és l'únic país d'Àsia en què els catòlics són majoria, concretament el 80% de la població. Amb 80 milions de creients són el tercer país del món amb més seguidors de Crist, just per sota del Brasil i Mèxic. Tot i així, l'Església catòlica a l'arxipèlag asiàtic fa front a una problemàtica diversa: el creixement dels protestants i la manca de sacerdots.

Després de l'arribada dels espanyols l'any 1565, els europeus van portar dues coses a l'arxipèlag: la fe cristiana i un nou nom en honor del rei Felip II, les Filipines. La població catòlica ha anat creixent exponencialment des de llavors seguint el ràpid creixement dels habitants del país. Si a l'any 2010 hi havia 70 milions de catòlics, amb només 4 anys aquesta xifra ja supera els 80 milions. Tot i així, la pràctica religiosa ha disminuït i s'albiren les primeres mostres de la

secularització. Segons un estudi del 2013, mentre un 64% dels filipins anava a missa l'any 1991, ara només ho fa un 37%. Igualment, només un 29% dels catòlics es consideren «molt religiosos». Paral·lelament, les confessions protestants i evangèliques han crescut gràcies al proselitisme. Va causar sensació a tot el país el fet que el seu esportista més famós, el boxejador Manny Pacquiao, es convertís al protestantisme. Altres personalitats han seguit el seu camí i són habituals les conversions als Testimonis de Jeohvà, als mormons i a diverses denominacions cristianes locals. També segueix estable la població musulmana del país, un 5%, que es localitza a l'estat autònom de Mindanao.

L'altre desafiament de l'Església és la manca de sacerdots. Tot i que les vocacions han augmentat considerablement i el país ordena uns 400 capellans a l'any, el ràpid crei-

xement de la població filipina fa que les necessitats augmentin. Per posar un exemple, l'arxidiòcesi de Manila, amb 3 milions de catòlics, només té 240 sacerdots en actiu. En tot el país, únicament hi ha uns 9.500 preveres mentre a Espanya n'hi ha 25.000, per exemple.

L'Església sempre ha tingut un paper social i polític de primer ordre. La forta personalitat del cardenal Sin, arquebisbe de Manila mort el 2005, va encapçalar una participació política dels catòlics important. L'any 1985 el cardenal Sin va animar una revolució pacífica que va posar fi a 20 anys de dictadura de Ferdinand Marcos. L'Església va tornar a encapçalar una revolta l'any 2001 que va acabar amb la dimissió del president Joseph Estrada. Molts filipins assenyalen aquests dies les similituds entre el papa Francesc i el cardenal Sin. Els uneix la lluita contra la corrupció i a favor dels pobres, de la unitat i de la pau.

El Pontífex insta les famílies a no oblidar la pregària

Lloa la valentia de Pau VI amb l'encíclica «*Humanae vitae*»

AICA

Milers de famílies filipines es van donar cita el divendres 16 de gener al Mall of Asia Arena de Manila per reunir-se amb el Papa. En la trobada, que va consistir en una litúrgia de la Paraula, Francesc va destacar tres aspectes: descansar en el Senyor, llevar-se amb Jesús i Maria, i ser una veu profètica.

El Bisbe de Roma va afirmar que «per sentir i acceptar la crida de Déu i preparar una casa per a Jesús, cal ser capaç de descansar en el Senyor». Per això, va exhortar a «dedicar temps cada dia a la pregària. (...) Si no resem, no coneixerem el més important de tot: la voluntat de Déu sobre nosaltres. I malgrat tota la nostra activitat i feina, sense la pregària, aconseguirem ben poca cosa». En aquest sentit, va destacar que «descansar en l'oració és especialment important per a les famílies. (...) On primer aprenem a resar és a la família. Allí aconseguim conèixer Déu, créixer com a homes i dones de fe, veure'ns com a membres de la gran família de Déu, l'Església. En la família aprenem a estimar, perdonar, ser generosos i oberts, no tancats ni egoistes».

Francesc va parlar de com créixer amb Jesús i Maria, i va comentar que la fe no ens allunya del món, sinó que ens hi introdueix més profundament. I es va referir a les dificultats que recauen sobre la vida familiar: els efectes dels desastres naturals, la situació econòmica i la recerca de feina.

Improvisant en espanyol, el Papa va alertar sobre les colonitzacions ideològiques que miren de destrossar la família. Va assenyalar que els pobles de les perifèries en un moment de la seva història van arribar a la maduresa necessària per dir «no» a qualsevol colonització política. Així, va animar a no claudicar: «Com a família, hem de ser molt sagaços, hàbils, forts, per dir "no" a qualsevol intent de colonització ideològica sobre la família. Si, d'una banda, massa persones viuen en pobresa extrema; d'altres, en canvi, estan atrapades pel materialisme i un estil de vida que destrueix la vida familiar.»

El Pontífex va insistir que el món necessita famílies bones i fortes per superar aquests perills, i els va demanar que siguin exemple viu d'amor, de perdó i d'atenció, «santuaris» del respecte a la vida i que proclamïn la sacralitat de tota vida humana des de la concepció fins a la mort natural.

També va recordar el deure de cada cristià de ser veus profètiques en la societat. I va posar en relleu que les famílies, en tenir fills, han de formar-los en la fe i en valors sans, i ensenyar-los a col·laborar en la societat per esdevenir «una benedicció per al nostre món». Especialment els va demanar, en aquest Any dels Pobres que se celebra a les Filipines, que es preocupin dels avis i dels infants sense pares. Així, va confessar que estava profundament commogut per la trobada que havia tingut en un centre d'infants orfes que havia realitzat fora de programa. «No

amagueu la vostra fe, no amagueu Jesús, porteu-lo arreu del món i doneu testimoni de la vostra vida familiar.»

Pau VI

Durant la trobada, el Papa també va destacar la valentia de Pau VI en recordar que a través de la seva encíclica *Humanae vitae* va alertar i va denunciar les amenaces contra la vida i la família a través de les polítiques de control poblacional.

«En un moment on se li proposava el problema del creixement de la po-

«Com a família, hem de ser molt sagaços, hàbils, forts, per dir "no" a qualsevol intent de colonització ideològica»

blació, va tenir la valentia de defensar l'obertura a la vida i la família. Ell coneixia les dificultats que hi havia en cada família, per això en la seva carta encíclica era tan misericordiós pels seus casos particulars i va demanar als confessors que fossin molt misericordiosos.»

Segons Francesc, «ell va veure-hi més enllà i va veure els pobles de la Terra, i va veure aquesta amenaça de destrucció de la família. Pau VI era valent, un bon pastor i va alertar les ovelles dels llops que venien».

Església en sortida

Un pastor proper i clar

En el viatge que el papa Francesc va fer a Sri Lanka i les Filipines, es va referir en diferents moments al dret de tota persona a la llibertat religiosa. Aquest dret va ser promulgat per la declaració *Dignitatis humanae* al Concili Vaticà II, del qual vam celebrar l'any passat el 50è aniversari. Al vol que el va portar de Sri Lanka a les Filipines en la seva llarga conversa amb els periodistes Francesc va parlar amb claredat del respecte a la llibertat religiosa defensant que «cada persona té el dret de practicar la pròpia religió sense ofendre, lliurement, i és el que volem tots», i al seu torn va defensar amb la mateixa força la llibertat d'expressió, considerant els dos drets fonamentals de tota persona.

Afirmant que les persones no únicament tenim la llibertat d'expressar-nos, sinó l'obligació de dir el que pensem per donar suport al bé comú, segurament la clau de l'ús de la llibertat d'expressió sigui fer-ho a favor d'allò que afavoreixi el bé de la comunitat, el bé de tots els presents.

Al cap de pocs dies dels fets de París, i de la posterior consternació per la violència viscuda a la capital francesa així com en altres indrets del món, el Papa va ser clar en

afirmar que tota llibertat té límit i que «en la llibertat d'expressió hi ha límits».

En la jornada anterior, en la canonització de Josep Vaz, el Papa també havia fet referència al fet que «la llibertat religiosa és un dret fonamental», i havia destacat que el veritable culte a Déu no porta a la discriminació, l'odi i la violència sinó al respecte de la dignitat de la persona i de la llibertat, posant per davant de tot l'amor als altres.

Un cop més Jorge Mario Bergoglio, el papa Francesc, va exercir de pastor de l'Església universal, en el sentit ampli, en acostar-se en cada ocasió que va tenir oportunitat a la multitud de persones que l'esperaven al seu pas durant el recorregut i malgrat les dificultats que això pot suposar per a la seguretat en el seu viatge. Forma part de la seva forma d'exercir el ministeri, a prop de les persones, mostrant respecte profund per les diferents religions i cultures, com quan a Sri Lanka es va revestir amb una *khata* (xal daurat de la cultura budista) en la trobada interreligiosa, sense que res de tot això el privés d'expressar amb claredat el posicionament en qualsevol tema d'actualitat.

Esther Borrego Linares

Saviesa, plorar i estimar, claus de Francesc als joves

Uns 70.000 nois i noies es troben amb el Papa

ACI

Francesc es va reunir el diumenge 18 amb uns 70.000 joves a la Pontificia i Reial Universitat de Sant Tomàs a Manila. Deixant de banda el discurs que tenia preparat, va respondre a les preguntes de tres joves filipins i va resar per Kristel, una voluntària que va morir el dia anterior en caure-li al damunt una bastida.

La primera pregunta va anar a càrrec de Juan Chura, de 14 anys, i Glyzelle Palomar, de 12, que van viure als carrers de Manila. Jun va preguntar al Papa per què Déu permetia que els infants fossin víctimes de fets tan terribles com la prostitució i les drogues. Glyzelle no va poder contenir les llàgrimes i va plorar en llegir les preguntes que tenia preparades.

Francesc va afirmar que «al món d'avui li falta plorar», perquè «només ploren els marginats, els que són deixats de banda», i els qui «tenim una vida sense gaires necessitats no sabem plorar». Per això, va reiterar la importància d'aprendre a commoure's amb la tragèdia del pròxim, perquè «si no aprens a plorar no ets un bon cristià. Sigueu valents, no tingueu por de plorar».

Leandro Santos II, estudiant de Dret, li va plantejar com es podia escoltar la voluntat de Déu i trobar l'amor veritable. El Pontífex va aprofitar la resposta per alertar sobre el perill de convertir-se en «joves de museu, que tenen de tot, però que no saben què fer. (...) El repte que la vida et posa avui és aquest: aprendre a estimar, no només a acumular».

Per la seva part, Rikki Macolor, graduat d'Enginyeria, va preguntar com poden els joves ser agents de misericòrdia i compassió. A aquesta qüestió, el Papa va respondre que els cristians

«Si no aprens a plorar no ets un bon cristià. Sigueu valents, no tingueu por de plorar»

han de deixar-se ensenyar pels més pobres: «Aprendre a ser evangelitzats pels pobres, malalts, orfes» perquè «tenen molt a ensenyar-nos». I va insistir: «Aprendre a estimar i aprendre a deixar-se estimar.»

Finalment, Francesc va reprendre el discurs oficial per exhortar els joves a afrontar els reptes de ser persones íntegres, protegir el medi ambient i estar sempre a prop dels pobres.

Consol a les víctimes del «Iolanda»

El dia anterior, el dissabte 17, el Papa va visitar Tacloban, la zona més afectada pel tifó *Iolanda*, que va assolir

l'arxipèlag el 2013 i va causar la mort de més de 7.000 persones. Una forta tempesta tropical amb pluja i vent va obligar Francesc a retallar la visita. Tot i així, va aconseguir celebrar una missa amb centenars de milers de supervivents abans de partir cap a Manila.

El Pontífex es va posar un impermeable groc com els que portaven els fidels. Va deixar a una banda l'homília preparada i va improvisar en espanyol un missatge personal de consol: «Quan vaig veure aquesta catàstrofe des de Roma, vaig sentir que havia d'estar aquí. He vingut a dir-vos que Jesús és el Senyor i que Ell mai no ens abandona». «Pare», va seguir, «em podran dir, a mi em va defraudar Déu perquè vaig perdre casa meva, la meva família, estic malalt. És veritat el que em dieu, i jo respecto els vostres sentiments, però miro Crist clavat i sé que des d'aquí no ens defrauda».

El Papa va assegurar que «molts de vosaltres ho va perdre tot. No sé què dir-vos, però Déu sí que sap què dir-vos. Alguns de vosaltres va perdre les vostres famílies, tot el que puc fer és restar en silenci i caminar amb tots vosaltres amb el meu cor silenciós».

El que sí que va demanar als filipins és que miressin Crist: «Ell és el Senyor i Ell ens comprèn, perquè va passar per totes les proves que ens sobrevénen i juntament amb Ell a la creu hi havia la mare. Tenim una Mare, tenim Jesús, el nostre germà gran. No estem sols. I també tenim molts germans. En aquest moment de catàstrofe van venir a ajudar-nos i també nosaltres ens sentim més germans. Això és l'única cosa que puc dir-vos: perdoneu-me si no tinc altres paraules, però tingueu la seguretat que Jesús no defrauda.»

Francesc volia dinar amb supervivents del tifó i tenir una trobada amb religiosos, però el programa es va haver de cancel·lar. Malgrat això, centenars de milers de persones van continuar als carrers per veure la comitiva papal mentre es traslladava de l'aeroport de Tacloban fins a la ciutat de Palo. En lloc de fer servir un cotxe tancat, el Papa es va traslladar en el papamòbil i es va aturar en diverses ocasions per beneir els infants. A Palo, va tenir una breu trobada amb 30 supervivents del tifó, a la residència de l'arquebisbe.

Apòstol dels pobres

Álvaro de Juana
 Periodista

El Papa en el seu viatge a Sri Lanka i les Filipines va acudir al centre de l'Evangeli i del que ell mateix no s'ha cansat de repetir al llarg del seu pontificat: estar al costat del qui pateix, del pobre, de l'incomprès. Però la visita a aquests dos països també ha tingut un fort component de «missió».

A Sri Lanka, un país de majoria budista i on els catòlics són una minoria, va quedar palès que la convivència entre religions és possible. El Papa així ho va remarcar i demanar.

Les Filipines és el tercer país més catòlic del món, per darrere del Brasil i de Mèxic. I, per descomptat, la seva fe va quedar demostrada.

Francesc sembla un Papa abocat als rècords i a no deixar indiferent ningú. El fervor que es va viure a les Filipines va ser indescriptible. La gent no podia creure que el Papa estigués allí, amb ells. Una jove em va dir el segon dia de l'arribada del Papa que potser nosaltres, els de fora, no enteníem per què per a ells aquesta visita era tan important, perquè és clar, «vosaltres teniu la possibilitat de veure'l més sovint». I precisament sobre això va advertir el Papa durant el viatge: potser hem perdut la capacitat de sorprendre'ns, de deixar-nos ajudar

pel poble, pel qui pateix.

A les Filipines hi ha un intens contrast entre els pobres i els que tenen un nivell de vida mitjà. Però malgrat la pobresa, i l'aparent patiment, se'ls veu feliços. Nosaltres ho som? Què necessitem per ser-ho? Ells en tenen prou de tenir Crist a les seves vides. La pobresa els acosta més a Ell ja que, com va destacar Francesc, Crist va ser pobre. En estar a prop dels que no tenen res, tens la sensació d'estar a prop de persones autèntiques, gent excepcional que tira endavant el misteri del «patiment dels innocents».

Vaig tenir l'oportunitat de conversar amb algunes víctimes del terrible tifó. Un jove que va entrar al seminari després d'això, ja que

Déu el cridava a ser sacerdot i li havia parlat al cor amb el desastre; un matrimoni que va acudir a evangelitzar a la zona un mes després del fet; un jove que va haver de deixar la feina per anar-hi a comprovar si li havia passat res a la família (van morir diversos membres), i un sacerdot molt alegre i bromista, i que va pensar que els pares i germanes havien mort.

Històries que fan plorar i preguntar-se «per què?» —com el mateix Francesc va reconèixer—, però en el fons hi ha una fe irrompible, una esperança manifesta incapaç d'explicar-se amb el simple raonament. Històries i testimonis que sens dubte haurien de ser escoltats i llegits per tothom.

La missa de cloenda bat el rècord de participació

Entre sis i set milions de fidels van participar en l'eucaristia

ACI

La missa que va celebrar el Papa com a cloenda del seu viatge, al parc Rizal de Manila, va congrega entre sis i set milions de persones, segons va confirmar el portaveu vaticà, el pare Federico Lombardi. D'aquesta manera es va convertir en l'esdeveniment més multitudinari que hagi presidit mai un Pontífex. El P. Lombardi va afegir que amb aquesta quantitat d'assistents «és l'esdeveniment més gran de la història dels Papes».

El rècord anterior també el tenia les Filipines, amb una aproximació d'entre quatre i cinc milions de persones que van ser al costat de Joan Pau II en la missa de cloenda de la Jornada Mundial de la Joventut que es va fer a Manila el 1995.

Francesc va celebrar amb els fidels la festivitat del Sant Nen Jesús amb molta devoció a les Filipines. En una homilia intensa, el Pontífex va recordar la necessitat de ser com el Nen Jesús i va subratllar que els filipins tenen una vocació especial: ser evangelitzadors d'Àsia. Aquesta missió, va dir, es veu amenaçada amb el pecat pel qual «l'home va desfigurar aquella bellesa natural; va destruir també la unitat i la bellesa de la nostra família humana, i va donar lloc a estructures socials que perpetuen la pobresa, la manca d'educació i la corrupció».

Per això, el Bisbe de Roma va assegurar que de vegades, quan veiem «els problemes, les dificultats i les injustícies que ens envolten, sentim la temptació de resignar-nos. Sembla com si les promeses de l'Evangelí no s'haguessin

El Pontífex va subratllar que els filipins tenen una vocació especial: ser evangelitzadors d'Àsia

d'acomplir, que fossin irreals. La Bíblia, però, ens diu que la gran amenaça per al pla de Déu sobre nosaltres és, i ha estat sempre, la mentida».

El Pontífex va ressaltar que «el diable és el pare de la mentida. Sovint amaga els seus enganys sota l'aparença de la sofisticació, de la fascinació de ser "modern", "com tothom". Ens distreu amb les trampes dels plaers efímers, de passatems superficials». I així, va continuar, «malgastem els dons que Déu ens ha donat (...). Ens tanquem en nosaltres mateixos. I no ens con-

centrem en les coses que realment importen, de continuar essent en el fons fills de Déu». El Papa va recordar que a l'evangelí, Jesús acull els nens, els abraça i els beneeix: «També nosaltres necessitem protegir, guiar i animar els nostres joves, i ajudar-los a construir una societat digna del seu gran patrimoni espiritual i cultural. En concret, hem de veure cada nen com un regal per acollir, estimar i protegir. I hem de cuidar els nostres joves, no permetre que els robin l'esperança i que quedin condemnats a viure al carrer.»

Francesc va posar en relleu que «un nen fràgil, que necessitava ser protegit, va portar la bondat, la misericòrdia i la justícia de Déu al món. Es va enfrontar a la manca d'honoradesa i corrupció, que són herència del pecat, i va triomfar sobre ells pel poder de la creu». Finalment, el Papa va animar a la unitat de les Filipines i a protegir-se els uns als altres: «Que el Sant Nen continuï beneint les Filipines i sostingui els cristians d'aquesta gran nació en la seva vocació de ser testimonis i missioners de l'alegria de l'Evangelí, a Àsia i arreu del món.»

La visita del papa Francesc

M. Teresa Alegre, o.d.n.

Des que es va anunciar que el papa Francesc vindria a les Filipines, cada diumenge, després

de totes les misses, es va fer una pregària perquè la seva visita pastoral fos una oportunitat de renovació i conversió. Hi havia molta il·lusió i expectació, perquè aquest Papa arriba al cor de la gent. Fotos per tot arreu, imatges, records..., però sobretot la gent, en general, ho ha viscut com una crida a un compromís cristià més a fons.

Quan va aterrar l'avió les campanes de totes les esglésies del país van començar a repicar.

El Papa va remarcar que la seva visita era pastoral en preparació pel cinquè centenari de l'arribada del cristianisme a les Filipines i per expressar la seva solidaritat amb els seus germans que han patit la pèrdua i devastació que va causar el tifó *Iolanda*. Avui les Filipines, amb altres

països asiàtics, s'enfronta al repte de construir el fonament sòlid de la societat moderna que respecti els valors humans, protegeixi els drets i la dignitat que Déu ha donat, i que estigui preparada per afrontar preguntes noves, complexes i ètiques.

Això convida a trencar els lligams d'injustícia i opressió que donen lloc a desigualtats socials escandaloses. Reformar les estructures socials que perpetuen la pobresa i exclusió dels pobres demana primer de tot una conversió del cor i de la ment. Els bisbes de Filipines han demanat que aquest sigui l'Any dels Pobres...

Però l'evangelí és una crida a la conversió, a examinar les consciències individualment i en grup. L'Església ha de lluitar contra les causes de la desigualtat i la injustícia profundament arrelades en la societat. L'Evangelí demana viure vides honestes, íntegres, preocupats pel bé comú i deixar que Déu desperti les consciències complaents, les nostres pors al canvi... Això demana una trobada personal diària amb Crist, viure vides que reflecteixin la pobre-

sa de Crist, fent la voluntat del Pare. Només fent-nos pobres ens podrem identificar amb els més petits dels nostres germans i podrem proclamar el radicalisme de l'Evangelí en una societat que ha crescut a gust amb l'exclusió social, la polarització i la desigualtat escandalosa.

Com deia el cardenal Tagle l'últim dia, quan el Papa marxi serà el moment de passar pel cor tot el que ens ha dit i posar en pràctica el que ens ha demanat. La visita ha tingut moments cabdals. Un d'ells va ser a Tacloban, la ciutat devastada pel tifó *Iolanda*. Les famílies van quedar profundament impactades amb les paraules del Papa. El seu pas, tot i escurçat, ha portat esperança, confirmació, coratge i noves forces per continuar aixecant-se.

Malauradament, el mal temps va fer caure una bastida sobre una de les voluntàries i va perdre la vida. El Papa va convocar el pare l'endemà per a una entrevista privada. La mare treballa a Hong Kong i no va arribar-hi a temps. Era filla única. I va quedar impactat amb la reacció i fe profunda

d'aquell pare desolat. També cal esmentar que molts joves van fer cua tota la nit per poder estar a prop del Papa. El van escoltar seriosament i molts n'han quedat impactats. Ara s'haurà de veure com es canalitza tota l'energia que els va contagiar perquè no es perdi. El jovent és generós i s'entrega amb il·lusió als projectes que se'ls ofereix.

I vull esmentar la missa de cloenda. Sota una pluja implacable es van reunir entre sis i set milions de persones. Alguns havien passat tota la nit fent cua dormint a terra per entrar al recinte, per a la missa de les tres de la tarda. La gent va cantar i dansar amb el Sant Nen a coll, i moltes persones van portar la imatge de casa, d'entre 15 i 100 cm.

Com en totes les trobades, el Papa va acabar demanant que preguessin per ell. La crida del Papa ha estat una crida a la conversió i renovació. Ha deixat molta esperança i ara arriba el moment de fer passos concrets ja que, certament, les desigualtats són escandaloses i no és fàcil posar fil a l'agulla.

Nou
WEB
2014

www.roca.es

NOU
CATALOG

iPad Android

+

=

+

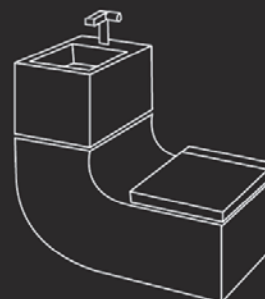
=

+

=

DISSENY + SOSTENIBILITAT = W + W

W+W és el resultat de l'ambició de Roca a l'hora d'incorporar solucions noves, úniques i innovadores als espais de bany. Una solució que combina disseny i sostenibilitat que uneix l'inodor i el lavabo en una sola peça. El seu sorprenent disseny fa que sigui una peça ideal per a espais reduïts, malgrat això, la seva gran aportació és la tecnologia que permet reutilitzar l'aigua del lavabo per omplir la cisterna de l'inodor. Un producte únic que Roca ha fet realitat.

Roca

Punt de vista

Fernando Cordero

Religiós dels Sagrats Cors i periodista

Sant Francesc de Sales, amb el «llibre d'estil» de l'Evangelí

El pare de sant Francesc de Sales cavil·lava que, amb la formació que havia proporcionat al seu fill jove, juntament amb les influències i prestigi, tenia pràcticament la vida ben resolta. Per deixar-ho tot ben lligat fins i tot havia buscat una promesa al seu primogènit per quan tornés al castell familiar, després de la seva etapa d'estudis a París i Pàdua. Al progenitor gairebé li agafa un atac quan l'hereu li planteja la vocació sacerdotal.

Malgrat els plans paternals dissenyats, el camí de Francesc tenia un altre rumb: el de la senzillesa, l'honradesa i la veritat. Quan ja era bisbe, el rei va voler influir perquè es canviés a una diòcesi més important. Novament Francesc opta per quedar-se a la seva diòcesi de muntanya perquè era més pobra i necessitada.

Francesc de Sales ens parla als periodistes, escriptors i comunicadors d'avui dia amb l'exemple

de la seva vida. Hem d'optar per una formació sòlida, consistent, en aprenentatge i renovació constant, amb una profunda actitud d'honradesa i humilitat, practicant el servei a la ciutadania amb transparència i veritat. L'honradesa ens ha de dur a la recerca del contrast a l'hora de sondejar les fonts i esmentar-les. Els interessos del periodista cristià no són els interessos de cap empresa, per la qual cosa el millor llibre d'estil ha de ser l'Evangelí, una font d'inspiració autèntica i full de ruta.

En una societat global, en la qual contínuament ens veiem sorpresos per influències, arribismes i desig descarat de poder, Francesc de Sales ens mostra que el valor veritable està a ser fidels a les opcions que neixen en el més intern que, sovint, mostren la

frescor genuïna de l'ésser humà cridat a ser imatge del Creador.

Informar amb honradesa i veritat, poden dur a la creu, al sofriment i al martiri. Ja ho deia el nostre sant patró i bisbe de Ginebra: «El camí més segur de la vida espiritual el trobem en aquestes floretes que neixen als peus de la creu: la humilitat, la senzillesa i la dolçor del cor.» Aquestes virtuts neixen, no ho oblidem, al peu de la creu. La nostra professió ens condueix a la creu, quan el nostre compromís per la veritat i el servei són fermes i decidits, sense deixar-nos seduir pel que és políticament correcte o establert. L'Evangelí ens dona perspectives d'alta volada de llibertat. Com diu Mn. Cinto: «Jo alçava la maneta a les estrelles.» Un bell exercici del cor.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

La desesperació

Heus ací un tema que no havia tractat mai. Me l'han suscitat les reflexions del capítol d'un llibre sobre la vida espiritual contemplativa. Unes reflexions breus i originals. El títol ja subjuga: «Humilitat contra la desesperació.» La relació entre totes dues actituds esdevé clara.

En efecte, l'autor escriu clarament: «La desesperació és l'extrem absolut de l'amor propi.» Com s'arriba a la desesperació? «Quan un home, deliberadament, es gira d'esquena a tot ajut de qui sigui per tastar el luxe amargant de saber-se perdut.»

Un advertiment notable: «En cada home hi ha amagada una arrel de desesperació, perquè en cada home hi ha l'orgull que vegeta i treu ufana en males herbes i flors metzinoses de pietat de si mateix, tan aviat com els nostres recursos ens fallen.» Els recursos ens fallen tantes vegades! Deducció: «Tots estem poc o molt subjectes al descoratjament i a la desesperació.»

Continuo transcrivint: «La desesperació és l'última evolució d'un orgull tan gran i tan enreventat que escull l'absoluta misèria de la damnació abans d'acceptar la felicitat de les mans de Déu i, per tant, reconèixer que Ell és damunt nostre i que no som capaços d'acomplir tots sols el nostre destí.»

El contemplatiu, ara, ens dona la clau exacta: «... Un home vertaderament humil no es pot desesperar, perquè en l'home humil ja no hi ha res de semblant a la pietat de si mateix.» I rebla el clau: «És quasi impossible de sobrevalorar el preu de la veritable humilitat i el seu poder en la vida espiritual.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Continuant amb la custòdia (2)

Ho vaig sentir per televisió, en fa més de 30 anys: la joventut d'avui tendeix a establir múltiples relacions febles. No ho he tornat a sentir, però ho hem comentat moltes vegades, sense que ningú no ho desmenteixi. Sembla innocent, però és la constatació d'una pobresa espiritual general de la nostra cultura actual.

Quan sento parlar els nois i els més grans, sembla que tothom té molts amics i després, comentant amb certa seriositat la realitat, un s'adona que és tot al contrari. La majoria de contemporanis pateixen aïllament, manca de comunicació, mancança total d'ajuda íntima.

Quin discurs que he fet per justificar el meu interès per parlar d'alguns franciscans que he conegut a la custòdia franciscana de Terra Santa. Llegeixo al llibre de Tobit (12,7) «És bo de guardar el secret d'un rei, però les obres de Déu cal descobrir-les i proclamar-les com es mereixen.» I també les dels homes bons, hi afegiria jo, sense voler rectificar la Bíblia. La setmana passada em vaig referir a fra Ovidi. El nostre amic va morir abans del que s'esperava. Amb altres també hem viscut una amistat que no era només simpatia. I deixant els difunts em referiré a frares que viuen a Terra Santa. Parlaré breuement de fra Rafael Dorado, un sevillà molt alegre i amable.

Vam iniciar una amistat gràcies a un petit problema. Érem a Natzalet i no teníem lloc per dormir. Ell ens va orientar i ens va ajudar amb eficàcia. La llavor de l'amistat ja estava posada. Ens va facilitar la celebració de la missa i ell mateix ens va acompanyar en un altre viatge. Es tractava de la cripta de la casa de la Sagrada Família, que estava tancada i barrada per a gairebé tothom. El lloc era tan evocador, que ho vaig fer de genolls. En un altre viatge, com que era època de vacances, a Jerusalem no hi vam trobar cap amic. Pregava Déu que fos acollit com faig jo amb qui ve a casa meua. Baixàvem amb autobús cap al sud. Vaig sentir que algú parlava castellà, vaig parar l'orella i vaig descobrir de qui era la veu. Vaig interrompre per preguntar i era fra Rafael. Gràcies a Déu! Vam anar junts i, per segona vegada, vaig celebrar la missa al Gbel Musa i vam gaudir de moltes facilitats pel trajecte perquè era molt afable. Un té la sensació que tots els beduïns de la península són amics seus. Quantes coses que podria explicar! Més de quaranta anys donen per a molt. Quantes visites, entrevistes i viatges he fet amb ell, que d'altra manera no hauria fet! Va fer 80 anys al desert amb alguns de nosaltres en un altre viatge, i d'això fa uns quants anys. Per a ell no ha perdut l'atractiu i s'escapa al desert sempre que pot. La seva sensibilitat artística és exquisida i per això va pertànyer durant un temps a la comissió d'art de la custòdia. Som molt diferents de temperament, de procedència i de formació. La nostra amistat no és només simpatia. Un pensa en Jesús quan diu als seus deixebles: «Ja no us dic servents, perquè el servent no sap què fa el seu amo; a vosaltres us he dit amics.»

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Diàleg de Felip amb Natanael

Jesús comença a tenir els seus deixebles. No hi ha proposta doctrinal ni projecte. Són homes, com Andreu i Pere, que veuen on viu i es queden amb ell. L'endemà es troba amb Felip, que era de Betsaida, la mateixa ciutat que els dos anteriors, i li diu: «Segueix-me» (Jn 1,45-51). Felip es troba al seu torn amb Natanael i li explica la seva experiència: «Hem trobat aquell de qui van escriure Moisès, en els llibres de la Llei, i també els profetes: és Jesús, fill de Josep, de Natzaret.» Felip li explica la seva experiència i el significat. A més, parla amb mentalitat de grup. Ha sentit una crida personal que adquireix la seva dimensió col·lectiva. Natanael no es deixa endur per l'entusiasme de Felip i s'aferra als seus prejudicis: «De Natzaret en pot sortir res de bo?» Abandona l'experiència per anar a la ideologia. Propicia un debat, però Felip no cau a la trampa. El remet de nou a l'experiència: «Vine i ho veuràs.» No entra en el joc. No condueix enlloc. Només l'experiència i la trobada amb Jesús podran obrir-li els ulls. Natanael es posa en camí. Quan són un davant de l'altre, després de les primeres paraules de Jesús, Natanael, estranyat, li pregunta: «D'on em coneixes?» Jesús li respon: «Abans que Felip et cridés, t'he vist sota la figuera.» Natanael es descobreix amb una confessió insospitada: «Rabí, tu ets el Fill de Déu, tu ets el Rei d'Israel.»

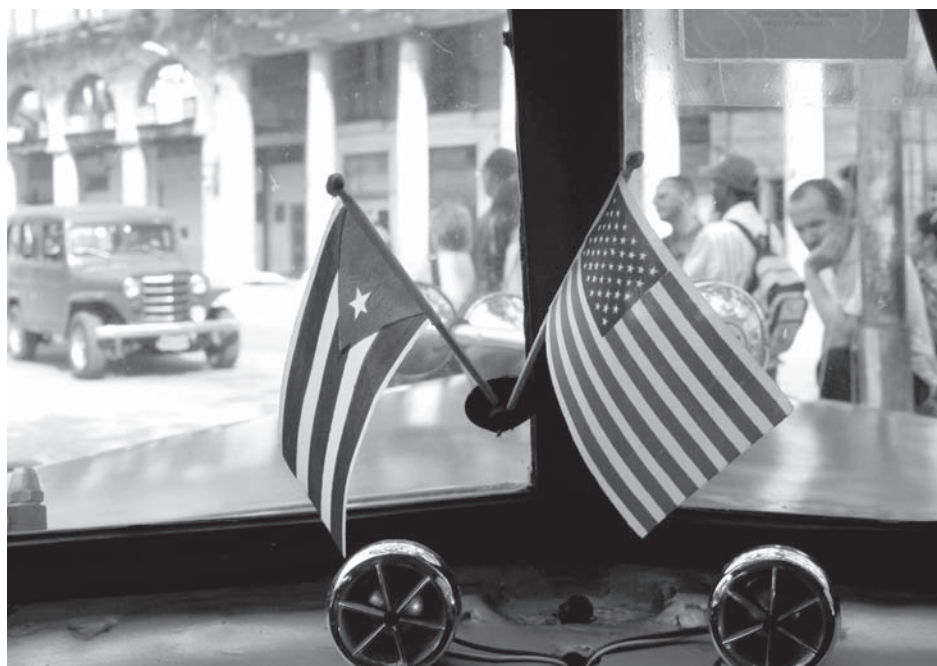
En aquest fragment, d'una densitat extraordinària, es posen en evidència una sèrie de temes relacionats amb la trobada amb Jesús. El nucli de la transformació parteix de l'experiència: veure, viure, estar amb ell. Per a això, cal posar-se en camí, vèncer la força dels prejudicis, abandonar el terreny de les ideologies. Quan s'ha descobert una persona que et toca el cor, només queda viure la relació, comunicar-la als altres i contagiar-la, com fa Felip. Davant de les objeccions de Natanael, es remet a l'experiència: «Vine i ho veuràs.»

No hi ha argumentació racional, ni discursos elaborats. Tampoc no s'indigna perquè la seva experiència quedi qüestionada. Només fent el que Felip ha viscut, és a dir, posar-se en camí i obrir els ulls, Natanael podrà arribar a la mateixa conclusió. Es pot convidar a viure una experiència, però no es pot viure pels altres. Cadascú ha d'experimentar en carn pròpia el seu propi itinerari i la seva pròpia comprensió de la realitat. Cara a cara amb Jesús. Els prejudicis s'ensorren i la trobada arriba a la intensitat màxima. Es canvia la vida.

Perquè un grup sigui possible, cal trobar el nucli integrador, Jesús, i parlar als altres des de la pròpia experiència, sense la qual l'aprenentatge seria un pur acte intel·lectual. Veure, mirar, fixar-se... són actituds i conductes que adquireixen gran rellevància i que mostren una consciència tan desperta com activa.

Zoom

Eduard Brufau

Després de l'acord assolit el desembre passat amb la mediació del Vaticà, la setmana passada els Estats Units van aixecar part de les sancions econòmiques sobre Cuba. Les noves mesures rebaixen les restriccions per viatjar a l'illa, faciliten molt més les remeses de diners i liberalitzen l'enviament de productes telefònics i informàtics.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Compartir el poc que té

Està sola a les seves velleses. Bé, sempre ho ha estat des que va morir l'únic fill que la va fer feliç durant dotze anys, i que la va deixar desconsolada quan va morir prematurament. Des de llavors, la soledat ha estat sempre la seva manera de viure, perquè la companyia que li feien en el seu «treball»... no era companyia, i ella ho sabia prou bé.

No s'hauria pogut imaginar mai, quan vivia al seu poble, que acabaria en aquell ofici tan desprestigiats. Però va començar per pura necessitat des que va sentir al seu ventre una vida no acceptada per la família i va haver de buscar-se una sortida a la gran ciutat. Ara, ja molt gran, arrossega malalties, pobresa, solitud. Jo la conec i l'estimo des de fa molt i sé que li agrada que passem estones juntes.

Sempre ha tingut un cor ple de generositat i les seves companyes ho sabien, perquè les ajudava quan ho necessitaven i ella havia tingut més sort...

Però una d'aquestes tardes que la vaig anar a visitar em va sorprendre una vegada més pels seus sentiments. Li vaig portar un paquet de coses que sé que li agraden i, com fa en altres ocasions, en va separar unes quantes per a la seva veïna, perquè també passa necessitat.

Després d'endregar-ho tot, vam seure juntes i vam xerrar una bona estona. Em va preguntar què havia fet aquell matí i li vaig parlar d'un dels nois que havia visitat a la presó i que s'ho estava passant molt malament. «No té família», vaig afegir, «ni mai l'ha tinguda, almenys ell no l'ha coneguda. Només una àvia a qui estimava molt».

Va ser aleshores quan es va aixecar —cada vegada ho fa amb més dificultat— va anar a buscar el seu moneder i em va donar deu euros. Aquesta quantitat suposa un tant per cent molt elevat per la seva paga miserable. Sense donar-hi gaire importància em va dir: «Té, porta-li aquests euros perquè es compri alguna cosa i li dius que és un regal que li envia una amiga teva. Tu ja saps que m'agrada compartir tot el poc que tinc. Sempre m'ha agradat.» Em va commoure no tant pel donatiu sinó per la manera de fer-ho i pel seu sentiment de comprensió envers un jove que ni coneix ni ha vist mai i que, a sobre, és a la presó.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

L'Apòstol

La data del 25 de gener m'evoca la festa —que aquest any no se celebra perquè cau en diumenge— de la Conversió de sant Pau, apòstol. No sols per l'així anomenada Conversió —exclusiva de la litúrgia occidental (segle VI)— sinó pel mateix sant Pau, figura destacadíssima, i també perquè va ser en aquest dia que el papa sant Joan XXIII va anunciar la celebració d'un concili, el Vaticà II, des de la basílica romana de Sant Pau Extramurs —en la cloenda de l'octavari de pregària per la unitat dels cristians—, que des d'aleshores s'ha consolidat com a lloc de referència de l'ecumenisme.

Són motius prou importants perquè tots en tinguem un record agraït, i per valorar una vegada més «l'Apòstol», tradicionalment així anomenat

i escrit en majúscula. Apòstol per antonomàsia, a causa de la seva doctrina i escrits —les cartes—, de la seva predicació en llargs viatges, i d'haver estat constituït per Déu «l'apòstol dels pagans» (Gàlates 2,8).

Encara hi podríem afegir, com a motiu particular, que hagués tingut «el desig d'anunciar l'evangeli a la nostra terra», tal com pregunten a Tarragona, capital que probablement sant Pau va conèixer. Saule, fent camí prop de Damasc (a la Síria actual), cau de sobte a terra per efecte d'una llum esclatant que venia del cel, i sent una veu, la de Jesús que ell persegueix en els seus deixebles. Convertit, rep el baptisme i la missió de ser, ple de l'Esperit Sant, el seu testimoni universal. L'encàrrec de Jesús: «Aneu per tot el món, i predi-

queu a tothom la Bona Nova», que Pau va complir admirablement, avui impulsa gestos ecumènics en aquelles terres, com la recent abraçada del papa Francesc i el patriarca Bartomeu I a Constantinoble/Istanbul.

No n'hi ha prou amb la predicació, si no va avalada per la unitat. Una desitjada unió que, en paraules del papa Francesc, «no significa ni submissió d'un a l'altre ni absorció, sinó l'acollida de tots els dons que Déu ha donat a cada un». «Que puguem redescobrir la unió completa de les nostres esglésies» (Bartomeu I). Tant de bo que a tots ens guii aquell «fervor de caritat» que explica l'embranzida evangelitzadora del gran apòstol que va dir: «Ja no sóc jo qui visc; és Crist qui viu en mi» (Ga 2,20).

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

«Je suis Charlie»

Charlie Hebdo ha sorprès en sortir al carrer amb una portada audaç, obra del ninotaire Luz, que va sobreviure a la massacre dels dotze companys de la revista. És admirable que una setmana després de l'atemptat terrorista els supervivents, trencats pel dolor, hagin fet un número especial. Tots vam veure la portada en què Mahoma plora, mentre sosté un cartell que diu «Jo sóc Charlie». A dalt amb lletres grans s'hi llegeix «Tot està perdonat». Els ateu i irreverents dibuixants de *Charlie Hebdo* descarten l'odi i la venjança i opten pel perdó. És el més xocant d'aquests ninotaires acostumats a satiritzar els poders polítics, econòmics i religiosos i carregar durament contra els fonamentalistes. La seva especialitat de l'humor sol ser àcida i grotesca, i a vegades, deliberadament ofensiva. La tragèdia ha canviat la gent de *Charlie Hebdo* i els ha decapitat el projecte. Els seus companys han mort a cop de bales, al peu del canó i el lla-

pis a la mà. Els que queden no volen abandonar el vaixell ni renunciar als seus ideals. En pro de la llibertat d'expressió han tornat a representar el profeta sagrat de l'islam. Una irreverència per a milions de musulmans. Les protestes es multipliquen arreu. El seu lema és «Jo sóc Mahoma». Els fonamentalistes han cremat esglésies al Níger i han aterrit els cristians. La violència al Pakistan ha provocat que a la ciutat de Peshawar, membres de la minoria cristiana surtin al carrer per protestar contra la publicació de les caricatures de Mahoma, que consideren una amenaça per a la pau mundial i l'harmonia religiosa. Alguns pertanyen a la basílica de Tots Sants, que fa 2 anys va patir un atemptat islamista, amb més de cent morts.

«Jo sóc Charlie» no vol dir que t'agradi algun, tots o cap contingut de la revista. Vol dir que vivim en una societat oberta i que hem d'acceptar

la llibertat d'expressió sense imposar els nostres límits als altres i viceversa. Condemnem la barbàrie. Aplaudim i critiquem caricatures. Tolerem els llapis, però no les bales, totalment injustificables. La llibertat d'expressió és un valor absent a gran part del planeta, i només ens hi fixem quan està amenaçada. *Charlie Hebdo* traurà fins a vuit milions d'exemplars del número especial. Occident està amenaçat i tem una escalada d'atemptats terroristes. De nou, es planteja el debat de si s'han de posar límits a la llibertat. No queda bé parlar-ne, però cap de nosaltres voldria estar al lloc ni dels que van assassinar a París ni dels cristians que fugen de casa per salvar la pell. És veritat que a qui s'ha de posar límits és al fonamentalisme. Per contra, també hem de valorar la importància de «respectar allò que per als altres és sagrat», si no volem despertar un volcà adormit. El fanatisme ha obert una guerra que podria tenir dimensions terribles.

Montserrat Esteve
Periodista /
emmontserrat@hotmail.com

Mirada al món

Un missioner camerunès a la República Centreafricana

Estem acostumats a pensar que els missioners som nosaltres que hem deixat Europa però la vitalitat de l'Església és molt més gran i rica que el nostre petit món europeu. Al continent africà és fàcil de trobar un missioner del Benín en missió en un poblat al Txad, un mossèn camerunès al Gabon o una religiosa infermera equatoriana al Camerun. Són religiosos que han deixat família, país, llengua, amics per anar on faci falta i que viuen en comunitats internacionals sense mirar si vénen d'aquí o d'allà.

He pogut parlar aquests dies amb un missioner salesià camerunès de 32 anys. Responsable d'una missió amb 300 joves que fan formació professional, 500 adolescents en una escola secundària, 20 interns en una llar de protecció i un centre juvenil que acull normalment uns 300 joves

del barri. En aquests moments de crisi la missió està ocupada encara per 1.300 refugiats que no poden tornar a casa per la guerra, la misèria o la destrucció. La missió havia arribat a acollir 50.000 persones quan la guerra estava en plena tensió. Ara molta gent de la capital centreafricana ja ha tornat a casa seva. La resta encara no poden marxar. Cal pensar a tractar les persones amb respecte i dignitat. Aquest missioner estima la gent que estan en la missió. Ell és camerunès i aquests refugiats no són de la seva ètnia, llengua o nacionalitat. Són persones que necessiten una acollida, afecte, ser escoltades i atenció humanitària. Ja em teniu aquest jove missioner buscant la manera d'assegurar els serveis mèdics, l'alimentació o l'educació pels petits. M'explicava

content que ha trobat un finançament d'Unicef per escolaritzar 300 nens fent una escola primària dins les antigues barraques ja abandonades pels antics refugiats.

La situació de Bangui és encara de risc. Pel carrer hi ha moltes armes en mans de grups incontrolats. En qualsevol moment esclaten situacions de violència amb morts i ferits. Aquest missioner em deia: «La vida se'n va en un segon.» I al mateix temps m'insistia: «No em canvieu, vull estar amb aquesta gent que ens necessita.» Aquest jove salesià sacerdot no vol mirar enrere. Quan el sento dono gràcies a Déu una vegada més per sembrar aquest esperit de generositat i força en tants homes i dones com aquest missioner. Gent que mira més la necessitat del germà que les pròpies seguretats.

Josep Maria Sabé
Colom
Missioner salesià al Camerun
jmsabe@yahoo.fr

Enhorabona, Ràdio Estel!

Sóc un oient de Ràdio Estel, sobretot els dissabtes en la franja horària de nou a deu del matí. M'agradaria escoltar les havaneres de la cantant gironina Neus Mar. Per a mi, és de les millors veus que hi ha actualment dins del gènere de les havaneres.

Felicito tot l'equip de Ràdio Estel per la programació i especialment en Gerard Carrion per alegrar-nos els matins dels dissabtes.

ENRICH BERTRAL GUIU
Lleida

Conrear l'amor

El 2014 hi va haver a Espanya 27.266 demandes de divorci. Que potser els joves no saben què és l'amor? Alguns diuen que el practiquen, però això no és amor, només és sexe. Quan l'amor és veritable, les diferències que poden sorgir al començament d'una convivència es van llimant i es viu amb el desig de fer-se feliç mútuament. El secret dels esposos que arriben a l'ancianitat estimant-se intensament no és cap altre que saber dialogar.

Fa anys, va sorgir a França un petit moviment que van anomenar L'Asseguda. Consistia que un dia de cada mes la parella sortia de casa per parlar. Podien anar a la muntanya, en un restaurant, a fer un tomb... però sempre fora de la llar. En tornar a casa aconseguien la pau i l'entesa.

Una amiga a qui jo li havia parlat de L'Asseguda em va dir: «Estava molt enfadada i vam anar a la muntanya per parlar. Vam estar sota uns pins preciosos prop

Amor al proïsme

Ens trobem en un procés evolutiu poc humanista i molt materialista. A la gent no li atrau la religió, ni creu en el més enllà. Viuen el dia a dia de la seva interpretació atea del món i de tot el seu contingut. No volen reflexionar d'on venim i on anem. Venim de les tenebres i hi tornem, amb una llum infinita que ens captiva, relativa a l'amor infinit del Creador, literalment anomenat Déu. Aquest Déu, que ens il·lumina i ens encamina, ens atorga pau a l'esperit i ens allibera del mal. Hem de valorar aquest fet perquè la humanitat en prengui nota i hi aprofundeixi per poder aconseguir la pau al món i solidaritzar la societat, que tanta falta ens fa. Reflexionem sobre què significa l'amor al proïsme.

SALVADOR PAÑELLA LONGAN
Barcelona

d'una ermita, després vam dinar en un restaurant. Ens vam posar d'acord i vam arribar a casa tan feliços que d'aquest dia en tinc un tendre record.»

L'amor s'ha de conrear des del primer dia amb paraules afectuoses, ajuda mútua, comprensió i perdó. Així es pot arribar a la vellesa amb una estimació profunda plena d'emoció i il·lusió per als qui tenen la sort d'estar junts.

M. ROSA BONALS
Terrassa

No és demagògia, és justícia

En plena Revolució Industrial, a finals del segle XIX, Lleó XIII va denunciar les condicions d'esclavitud que l'orde socioeconòmic imposava als obrers. El món liberal va tronar contra el Papa, però a poc a poc, el model econòmic de mercat es va anar adaptant a les exigències de la justícia, mitjan-

çant lleis que també han afavorit la lliure iniciativa econòmica. Aquesta tensió ha marcat el desenvolupament de l'economia de mercat en un procés cap a formes de globalització que avancen ara sense gaire control.

Les conseqüències d'aquest desgovern són evidents. Una d'elles, com va denunciar *Caritas in veritate* i ho està fent el papa Francesc, és la desregulació del fenomen migratori i l'augment consegüent del tràfic il·legal de persones. Aquesta nova forma d'esclavitud redueix els emigrants a una mercaderia que es trasllada a través de rutes perilloses i per la qual s'obtenen guanys escandalosos. El problema és complex, però demana determinació política perquè els estats assumeixin la seva responsabilitat en el govern del fenomen migratori. Fer aquesta denúncia no és demagògia, és justícia

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Idoneïtat

La meua pregunta és sobre les persones que poden fer de padrins en un bateig. Veig que les condicions varien segons els llocs. Quan vam batejar el nostre primer fill, fa cinc anys, el sacerdot ens va dir que el padrí havia de ser major d'edat i estar confirmat. Fa poc vam assistir al bateig de la filla d'uns amics i vam constatar que la padrina tenia dotze anys i ni tan sols havia fet la primera comunió. Crec que hauriem de ser més seriosos en aquestes coses i aplicar per a tothom els mateixos criteris. No li sembla? Una altra cosa: si el padrí no compleix les condicions, el bateig és vàlid?

No és la primera ni la segona vegada que se'm consulta sobre el tema dels padrins de bateig. Tornem-hi, doncs, perquè el tema és important. Crec que ser padrí de bateig és una missió important per a la qual es demana una certa capacitat. No és una cosa purament convencional. El padrí o padrina adquireixen uns compromisos que s'expressen molt bé en la pregunta que el celebrant els adreça: «I vosaltres, padrins, esteu disposats a ajudar els pares d'aquest infant en el compliment del seu deure?» Els pares expressen la seva confiança en els padrins, perquè els han escollit per tal que els ajudin en el creixement cristià del seu fillol. Crec que això s'hauria de tenir molt present a l'hora de triar els padrins. L'Església estableix uns requisits mínims que s'han de complir: que el candidat estigui batejat i confirmat, que hagi fet els setze anys i, sobretot, que el seu estil de vida sigui congruent amb la fe cristiana. Efectivament, com podria ser testimoni i estímul de la fe per al fillol si el mateix padrí viu un estil de vida aliè o, pitjor encara, contrari a l'Evangelí? Quina llàstima quan la missió d'un padrí es limita a regalar la palma o la mona de Pasqua!

Ens hem de prendre molt seriosament, i avui més que mai, la iniciació cristiana dels nens. Aquestes coses s'han d'explicar a les xerrades prèvies al bateig. Una altra condició que a mi m'agradaria explicitar és la proximitat. A vegades es busca un padrí que gairebé mai, o mai, no podrà veure el nen, i l'educació en la fe només es pot fer des de la proximitat i la companyia càlida. És cert que es poden dispensar algunes condicions. Per exemple, si el candidat a padrí li falta una mica per arribar a l'edat requerida, se li pot dispensar aquest requisit. També si no està confirmat però s'hi està preparant o té la voluntat decidida de fer-ho. S'ha de veure cas per cas, però ha de prevaldre la capacitat efectiva per exercir la missió, perquè si no és així, la desvaloritzem totalment.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

Expandint l'Evangelí a Xile: la missionera Anna du Rousier (1806-1880)

Xavier Baró i Queralt

Ara fa 135 anys, el 28 de gener del 1880 moria a la ciutat de Santiago de Xile la religiosa del Sagrat Cor Anna du Rousier. Immediatament ens sorgeix la pregunta: què hi feia una francesa en l'allunyat Xile de la segona meitat del segle XIX?

L'any 1800 naixia a París la Societat del Sagrat Cor de Jesús, amb el desig, entre d'altres, d'ajudar a restablir el catolicisme després dels pitjors anys de persecució religiosa. Alhora es volia difondre una espiritualitat íntima, allunyada del fred i hieràtic jansenisme. Santa Magdalena Sofia Barat (1779-1865) tingué clar des d'un primer moment que calia pensar també a expandir la fe més enllà de França; que s'havia de donar testimoni de vida cristiana més enllà de les fronteres d'Europa. La seva companya d'orde santa Filipina Duchesne (1769-1852) consagrà la seva vida a les missions als naixents Estats Units de Nord-amèrica, al costat dels pobres i dels marginats (negres, indis). Seguint el seu testimoni, Anna du Rousier pogué veure Filipina abans de morir i proseguí l'expansió de l'Evangelí a milers de quilòmetres, a Xile.

En aquells moments, Anna du Rousier tenia 46 anys i una llarga i dilatada experiència en l'àmbit de l'ensenyament i l'atenció espiritual de les seves alumnes. Als vuit anys havia entrat al pensionat del Sagrat Cor a Poitiers, on professà com a novícia. D'allà fou destinada a Torí,

i el 1842 rebé l'encàrrec de ser vicària del Piemont, al càrrec d'onze cases (nou a Itàlia, una a Àustria i una altra a Polònia). Amb l'esclat de la revolució del 1848, hagué de tornar a París, i el 1852 fou destinada als Estats Units com a visitadora general. Allà arribà la sorpresa, el canvi radical. Arran de les converses entre Sofia Barat i Rafael Valentín Valdivieso (1845-1871), arquebisbe de Santiago de Xile, el Sagrat Cor podia establir-se a Xile.

Educació i apostolat

La primera reacció d'Anna fou de sorpresa i inquietud. En una carta privada escriu: «*Le confío en secreto, mi querida Madre, que en toda mi vida se me ha ofrecido una lucha interior tan grande como la que entonces sentí.*» Ara bé, la pregària i l'obediència la feren viure de manera radicalment diferent els nous esdeveniments: «*Se calmó la tempestad y una grande impresión de amorosa paz inundó toda mi alma; paz que ha ido en aumento con los peligros del viaje.*» Uns dies després escrivia a Sofia Barat: «*Aun sin gusto quiero poner mi gusto en hacer su gusto.*»

El viatge des de Nord-amèrica a Xile fou molt arriscat, enmig d'unes condicions que avui dia difícilment podem imaginar i que han quedat recollides en uns diaris especialment interessants per als historiadors. El viatge fou aprofitat per començar a familiaritzar-se en l'idioma castellà.

Va impulsar la preparació i celebració de la Primera Comunió, el mes de Maria i la devoció al Sagrat Cor de Jesús

L'arribada al país llatí tampoc no fou fàcil. Tot i la bona rebuda, als xilens els sobtà l'arribada d'unes monges (dones!) que no es dedicaven a la vida contemplativa, sinó a l'educació i a l'apostolat.

Les cròniques ens narren com els xilens se sorprenien de veure les monges treballant o rentant roba. Amb constància, la tasca d'Anna du Rousier anà donant els seus fruits i esdevingué innovadora, sobretot perquè aconseguiren arribar a totes les capes de la societat, fet inaudit a l'època: educaven l'elit mitjançant els pensionats, la incipient classe mitjana amb les escoles normals i els sectors més desfavorits amb les escoles gratuïtes. I tot això en un entorn en què es creia que l'educació de la dona era una tasca que només havia de fer la família.

Pel que fa a l'espiritualitat i pràctica religiosa, Du Rousier impulsà amb força la preparació i celebració de la Primera Comunió, el mes de Maria i la devoció al Sagrat Cor de Jesús. Sobre aquesta darrera, ens ha deixat un llibre bellíssim. Quant a l'educació, sorprèn la seva vocació docent, centrant-se en l'alumnat com a centre de la seva missió, per fer-lo créixer espiritualment i en els seus coneixements. Així, en el moment de la seva mort, les seves companyes pogueren dir que «*se había hecho enteramente chilena de corazón*», tot i que quan arribà a Xile no sabia pas que allà hi havia de passar la resta de la seva vida.

El dinar de Nadal de la Comunitat de Sant'Egidio

Montserrat Vilaseca

El 25 de desembre a taula no hi poden faltar els amics de tot l'any: persones que viuen al carrer, ancians sols, gitanos, immigrants i moltes altres persones que passen penúries. Junts a taula. La Comunitat de Sant'Egidio els coneix, els acompanya a l'estiu i a l'hivern, però el dia de Nadal fa festa amb ells en el tradicional dinar de Nadal. La festa és una necessitat profunda. Es tracta d'un gust per la vida, d'una idea de felicitat associada a la gratuïtat; és més donar que rebre, segons l'esperit més autèntic del Nadal. Manifesta el desig de canviar el món i de fer-lo més humà per a tothom, començant pels pobres.

A Barcelona, a la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor i en sis llocs més de la ciutat, van ser convidades més de 1.300 persones i s'hi van involucrar més de 600 que gratuïtament van contribuir a servir-lo, aportar un regal o el menjar. El dinar

de Nadal també es va fer a Manresa i a Tarragona.

Un dinar tradicional, amb entremesos freds, escudella de Nadal, canelons, pollastre rostit i els postres de Nadal. Al final, el brindis amb el desig de pau i felicitat, i el Pare

Noël, que oferia a cadascú un do, un regal personalitzat. La joia va esclatar perquè, tot i el pes de la crisi, la generositat i l'amistat van esborrar molts signes d'exclusió. Es confonia qui servia i qui era servit en una abraçada fraterna.

El dinar de Nadal amb els pobres és una tradició de la Comunitat de Sant'Egidio des que el 1982 un petit grup de persones pobres van ser acompanyades al voltant de la taula el dia de Nadal a la basílica de Santa Maria in Trastevere. Eren uns vint convidats. Des d'aquell primer dinar, la taula ha anat creixent any rere any i des del Trastevere ha arribat a molts llocs; aquest Nadal passat va arribar a 75 països del món amb més de 160.000 convidats.

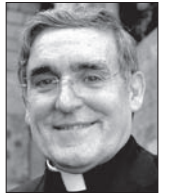
Entre tots els convidats presents a Barcelona, hi havia persones de molts indrets. Calia destacar la invitació de quaranta famílies síries, dones amb els seus fills, que han sortit del seu país com a conseqüència de la guerra.

El clima serè i d'amistat d'aquesta taula tan llarga és un signe que indica que és possible un futur de convivència i d'amistat amb persones d'origens diferents, d'edats i de condicions socials diversos. Un bon auguri per a aquest nou any.

Paraula i vida

Continuïtat del Congrés de les Grans Ciutats

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Dos missatges envià el papa Francesc al Congrés sobre Pastoral de les Grans Ciutats. El primer fou un missatge llegit en l'acte celebrat el 25 de novembre passat a la basílica de la Sagrada Família; el segon, el discurs espontani que ens va dirigir a tots els que vàrem participar en la segona fase, als quals ens va rebre en audiència el 27 de novembre. Eren dies molt intensos per al Sant Pare, amb els seus viatges al Parlament europeu dos dies abans i a Turquia l'endemà. Ens va fer un discurs molt seu comunicant-nos la seva llarga experiència de pastor de Buenos Aires, un conjunt urbà que inclou 11 diòcesis i 13 milions d'habitants.

En l'audiència, de gairebé una hora de duració, Francesc ens va fer un disseny de com veu ell l'Església en una gran ciutat. El primer que demana a aquesta Església és un *canvi de mentalitat*, una conversió a una activitat evangelitzadora que dialogui amb la multiculturalitat de la gran ciutat, que no tingui por del pluralisme i del fet que el

missatge de l'Església ja no sigui l'únic referent cultural de la ciutat i sovint tampoc sigui el més escoltat.

Demana també el papa Francesc una Església sensible a la religiositat del poble, amb la lectura profunda que fa d'aquest fet la reflexió de les diòcesis llatinoamericanes, sobretot en el document d'Apacida, en el qual el cardenal Bergoglio va tenir un paper molt destacat, ja que fou el cap del grup de redacció d'aquest document que resumeix el pensament de la darrera conferència general dels bisbes d'Amèrica Llatina i del Carib.

Francesc desitja, en la gran ciutat, una església en *sortida*, que no espera només que les persones hi vagin, sinó que surt a trobar a tots, en la mesura de les seves possibilitats; una Església *samaritana* —al·ludint a la famosa paràbola de l'Evangeli— que vol ser enmig de la ciutat, al servei de tots i sobretot dels més pobres i marginats, dels qui més pateixen.

En el missatge papal que es va llegir a la Sagrada

Família, diu el Sant Pare: «M'alegro dels esforços realitzats i animo a tots a continuar reflexionant creativament sobre la manera d'afrontar la missió evangelitzadora en els grans nuclis urbans, cada vegada en major expansió». El Sant Pare ens invita a continuar treballant en la pastoral de les grans ciutats. En la meua salutació de l'inici de l'audiència vaig fer referència a aquest punt del seu missatge i li vaig dir que en preniem nota i que estàvem disposats a continuar. D'això es tracta, que no sigui un fet aïllat sinó l'inici d'un procés. Tinc en aquest sentit dues previsions: la constitució d'una fundació que es dediqui a fomentar l'estudi de les grans ciutats per tal d'oferir elements i mitjans per a la pastoral de les grans concentracions urbanes; i, en segon lloc, la celebració aquest curs d'una jornada diocesana dedicada sobretot a veure com el contingut del Congrés i els ensenyaments que ens ha ofert el Papa ens interpel·len com a pastors —sacerdots i laics— de la nostra arxidiòcesi, que és eminentment urbana.

Als quatre vents

Infància Missionera

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

L'any passat els missioners van ser notícia per un fet inesperat: l'extensió de l'Ebola. Encara que a Espanya es van seguir especialment les notícies dels repatriats, van ser molts els que es van contaminar i van morir als països africans en els quals aquesta malaltia tan contagiosa es va fer més present, sobretot a Libèria, a Sierra Leone i a Guinea Conakry.

La preocupació per l'Ebola no ens ha de fer oblidar, però, les persones, sobretot nens, que van morir per altres malalties, com la malària, la diftèria o, simplement, per desnutrició.

La Infància Missionera és una obra pontifícia que abans es va anomenar Santa Infància. Es tracta que els nens visquin l'esperit missioner d'ajudar els petits que habiten en aquests països que abans en dèiem llunyans i que ara són a poques hores d'avió.

Com pot ajudar un nen al benestar material, però sobretot espiritual, d'altres nens que en la majoria de casos no han rebut el baptisme i no coneixen Jesucrist? Pot semblar que qualsevol cosa que faci un nen tingui poca eficàcia, però no és així: poden ajudar resant i col·laborant, amb avemaries i uns cèntims.

Les pregàries infantils tenen valor als ulls de Déu, que va dir: «Deixeu que els infants vinguin a mi», i les seves ajudes, encara que simbòliques, van permetre l'any passat afrontar 2.000 projectes en països de missió. Uns cèntims del nostre país valen com euros en altres en què el sou és a vegades d'un euro diari.

La Infància Missionera no és una obra caritativa, sinó evangelitzadora, però des de sempre l'Església ha rebutjat distingir entre l'ajuda material i l'espiritual. El missioner és solidari amb la persona

humana en el seu conjunt. Veü germans on un antropòleg veü races diferents o un estudiós de les religions, creences diferents.

Els nens, que actualment neixen ja en un ambient global, de races i creences, de comunicacions sense fronteres, poden ser estimulats a pensar en els seus petits propers, amants també del futbol o dels videojocs, però amb dificultats de salut o d'educació.

Joan Pau II va anomenar els nens de la Infància Missionera «els petits grans col·laboradors de l'Església i del Papa». També jo, que he conegut d'infant les guardioles de la Santa Infància, desitjo encoratjar els formadors perquè conreïn en les ànimes infantils aquests desitjos de solidaritat que els faran més bones persones i que alhora salvaran moltes vides humanes tan fràgils que depenen de nosaltres.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

TAMBÉ SE CELEBRA EL CINQUÈ CENTENARI DEL NAIXEMENT

Setè centenari de la c major de la basílica de

Lluís Cortada Puig
Castelló d'Empúries

L'any 1965 va acabar el Concili Vaticà II. Una de les seves disposicions litúrgiques va ser que l'altar havia d'estar en el lloc més proper possible dels feligresos. Per raó d'aquesta disposició, l'altar de la basílica de Castelló d'Empúries va ser traslladat al seu actual emplaçament l'any 1973.

En aquest trasllat es va descobrir la cavitat d'una de les columnes que el sustenten. La cavitat no era buida. Contenia les relíquies d'uns sants amb dos pergamins. Es varen aturar les obres i demanaren a l'arxiver diocesà, Mn. Jaume Marquès i Casanovas, que supervisés la troballa i en fes l'estudi i transcripció dels pergamins. El resultat va ser editat en una segona edició de *Santa Maria de Castelló de Ampúries*.

Un dels pergamins deia els noms dels sants de les relíquies: santa Úrsula i onze mil companyes màrtirs (santa Úrsula havia tingut altar al centre de la girola, al darrere del retaule de l'altar major); sant Felip i sant Maurici (oficial de legió romana d'origen africà) i companys màrtirs.

Al segon pergami es varen poder llegir dades sobre quan i qui va consagrar l'altar: «---idus de febrer i pel bisbe auxiliar Bernat amb llicència del bisbe titular Guillem de Vilamarí.» Mn. Jaume va fer la recerca a l'arxiu diocesà i va trobar la causa per la qual el bisbe titular de la diòcesi va haver de delegar en el bisbe auxiliar aquell esdeveniment històric. La causa va ser que es trobava fent de mediador entre els cardenals francesos i italians per escollir nou Papa arran de la mort de Climent V en el mes d'abril del 1314. La missió va durar fins al 7 d'agost del 1316, la qual cosa situa la consagració de l'altar entre el febrer de 1315 i el febrer de 1316.

Maurici, sant màrtir del segle IV

El que pot decantar-nos a creure que va ser el febrer de l'any 1315 i no el següent, és un estudi fet sobre el patronímic Maurici. En primer lloc s'ha de tenir present que aquest sant màrtir del segle IV va ser escollit per la casa reial francesa en el segle VIII com a sant patró i protector del reialme i els seus cavallers.

Tot i l'empremta deixada per Carlemany en terres gironines, el nom de Maurici no va ser mai escollit pels pares quan batejaven els seus fills. La recerca

Basílica de Santa Maria de Castelló d'Empúries, existent el 957, amb església consagrada el 1064.

feta en el que considerem primer llibre de batejos (desembre de 1515 – abril de 1537) de Castelló d'Empúries ens confirma el treball més extens fet anteriorment sobre el patronímic. Només es troba un noi batejat amb el nom de Maurici: Maurici Proheta. No tenim el registre del seu baptisme però sí de dos en els quals fa de padrí en els anys 1522 i 1530. Pel que podem saber fins al moment, va ser el més gran de vuit germans. El segon dels germans va ser l'Esteve Agustí, batejat el 3 d'abril del 1517. La majoria dels germans es porten prop de dos anys de diferència amb la qual cosa podem determinar la data del naixement d'en Maurici en els primers dies de l'any 1515. Això ens ho fa coincidir amb el segon centenari de la consagració de l'altar. Un segon centenari que hem de considerar especialment

rellevant perquè seria el primer celebrat amb les obres de la basílica acabades. Aquest detall el sabem per la recerca feta per Mn. Miquel Pujol sobre la portalada de la basílica.

Poca acceptació dels noms

Però el goig dels preveres preparant l'esdeveniment devia anar minvant a mesura que anaven veient una dificultat: els noms dels sants de les relíquies no tenien una bona acollida entre els fidels.

De batejos amb el nom d'Úrsula se'n feia algun, però amb el nom de Felip i Maurici no se'n feia cap. Era una qüestió que venia de lluny, que era present i que els segles venidors no ho farien més fàcil, sinó tot al contrari. Els noms en qüestió eren d'especial devoció francesa. Les con-

L'altar ocupa el seu emplaçament actual des del 1973.

Manel Puig

DEL BEAT MAURICI, PATRÓ DELS TINTORERS DE BARCELONA

Consagració de l'altar de Castelló d'Empúries

tinues guerres del regne d'Espanya amb el regne de França eren i varen ser una barrera infranquejable al llarg dels segles. Per entendre l'estat d'ànim de la comunitat de preveres de Castelló d'Empúries, hem d'intentar comprendre que la qüestió de les relíquies contingudes a l'ara de l'altar era un aspecte molt important que no es podia passar per alt perquè venia de la tradició de les primeres comunitats cristianes. El sermó hauria de fer referència a les relíquies dels màrtirs sobre les quals se celebrava l'eucaristia.

A través de les més de 160 noves dades que tenim de la família Proheta entre els anys 1442 i 1549 es pot veure que aquesta família participava amb un entusiasme increïble amb les necessitats i els esdeveniments de la vila i que tenia una estreta relació, no solament amb els frares agustins del convent de santa Magdalena, sinó també amb l'església diocesana.

No sabem quantes famílies es varen avenir a col·laborar amb l'esdeveniment batejant el seu fill amb els noms de Felip i Maurici. El que sí que sabem de cert és que s'hi va avenir el matrimoni Miquel / Elionor

Proheta. Maurici Proheta esdevingué frare de l'orde de Sant Agustí i, proclamat sant pel poble, fou adoptat com a patró per la confraria dels tintorers de Barcelona.

Si no es troba cap document a l'arxiu diocesà que demostrï que se celebrés el tercer centenari o algun altre, hauríem de creure que no se'n va celebrar cap més.

Rescatar de l'oblit

Actualment, la situació social, política i religiosa ens permet treure de l'oblit aquell esdeveniment històric. A la nostra vila tenim acollida una nombrosa comunitat francesa, alguns dels quals col·laboren generosament amb la parròquia, i socialment el nom de Maurici el veiem fins i tot convertit en marca comercial.

La celebració del febrer de l'any 2015 és una oportunitat que no s'ha de deixar passar per refermar aquesta actual concòrdia en el vincle de la fe. Ens cal recordar allò que resem en el Credo. Una oportunitat, com no s'ha tingut mai a la nostra vila, de confessar junts i aplegats al voltant de l'altar de la basílica la nostra fe en la comunió dels sants.

Àngel Almazan

La basílica de Castelló d'Empúries va rebre una imatge del beat Maurici Proheta, a iniciativa de l'anterior rector, Mn. Narcís Costabella. És obra de l'escultor Joan Montero.

DIUMENGE 8 DE FEBRER,
a les 12 H

MONS. FRANCESC PARDO,
bisbe de Girona, presidirà la celebració del setè centenari de la consagració de l'altar major de la basílica de Castelló d'Empúries. Seguidament es farà un dinar popular.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 1)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

GENER

25. DIUMENGE

Diiumenge III de durant l'any, Verd.Lectures: Joan 3,1-5.10 / Salm 24 / 1 Corintis 7,29-31 / Marc 1,14-20. Tarragona: **Conversió de Sant Pau** (S), Blanc.

SANTORAL: Bretanió, b.; Elvira, vg. i mr.

26. DILLUNS

Sants Timoteu i Titus (MO), Blanc.

Lectures: 2 Timoteu 1,1-8 / Salm 95 / Marc 3,22-30

SANTORAL: Paula, viuda; Robert, Alberic i Esteve, ab.

27. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 10,1-10 / Salm 39 / Marc 3,31-35. O bé:

Santa Àngela de Mèrici (ML), Blanc.

Tortosa i Tarragona: **Sant Enric d'Ossó****Cervelló** (MO), Blanc.

SANTORAL: Emeri, ab.; Julià, b.; Vitalià, p.

28. DIMECRES

Sant Tomàs d'Aquino (MO), Blanc.Lectures: Hebreus 10,11-18 / Salm 109 / Marc 4,1-20. Lleida: **Sant Valeri** (MO), Blanc.

SANTORAL: Flavià, mr.; beata Gentil Giusti; Isaac de Nínive, b.; Julià, b.; Leònides, mr.; Tirs, mr.

29. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 10,19-25 / Salm 23 / Marc 4,21-25. Barcelona: **Sant Pere Nolasc** (ML), Blanc; Tortosa: **Beat Manuel Domingo Sol** (MO), Blanc.

SANTORAL: beata Arcàngela Giralani, rel.; Sulpici Sever, b.; Valeri, b. i mr.

30. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 10,32-39 / Salm 36 / Marc 4,26-34

SANTORAL: Adelelm, b.; Jacinta de Mariscotti, rel.; Martina, vg. i mr.; Mucià Maria Wiaux, rel.

31. DISSABTE

Sant Joan Bosco (MO), Blanc. Lectures: Hebreus 11,1-2.8-19 / Salm Lc 1,69-75 / Marc 4,35-41

SANTORAL: Francesc Xavier Maria Bianchi, prev.; Marcel·la, viuda.

Lectures bíbliques

Diiumenge III de durant l'any

Lectura primera

Jn 3,1-5.10

El Senyor, bondadós i recte, ensenya el bon camí als pecadors. Encamina els humils per sendes de justícia, els ensenya el seu camí. **R.***Els ninivites es convertiren i s'apartaren del mal camí*

Lectura de la profecia de Jonàs:

El Senyor va fer sentir a Jonàs la seva paraula i li digué: «Vés a Nínive, la gran capital, i proclama-hi el que jo et diré.» Jonàs se n'anà a Nínive, tal com el Senyor li havia manat. Nínive era una ciutat grandiosa. Per recórrer-la tota calia fer tres dies de camí. Jonàs començà a fer una jornada de camí dintre la ciutat i cridava: «D'aquí a quaranta dies, Nínive serà destruïda.» La gent de Nínive cregué en Déu: proclamaren un dejuni i, des dels més poderosos fins als més humils, es vestiren de sac negre. Déu veié que de fet es convertien i s'apartaven del mal camí, i es va desdir de fer caure sobre d'ells la desgràcia amb què els havia amenaçat.

Salm responsorial

24

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, que aprengui els vostres camins.
Encamineu-me en la vostra veritat, instruiu-me, perquè vós sou el Déu que em [salveu].

R. Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes.

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat i de l'amor que heu guardat des de sempre.
Compadieu-vos de mi, vós que estimeu tant. **R.**

Lectura segona

1Co 7,29-31

Aquest món que veiem passa aviat

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Vull dir, germans, que no podem deixar perdre l'oportunitat present. Des d'ara, els qui tenen muller han de viure com si no en tinguessin, els qui ploren, com si res no els fes plorar, els qui estan contents, com si res no els alegrés, els qui compren, com si no tinguessin res, i els qui treuen profit d'aquest món, com si no en traguessin cap, perquè aquest món que veiem amb els ulls passa aviat.

Al·leluia

Mc 1,15

*El Regne de Déu és a prop.
Convertiu-vos i creieu en la bona nova.*

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i bibliista / riuscamps@yahoo.es

De reclutar sediciosos a congregar persones

Després de fer l'experiència de ser ell el Messies d'Israel, mentre pujava de les aigües del Jordà, restà uns mesos batejant en el desert, seguint les traces del seu mestre. «Quan, però, s'assabentà dels rumors que corrien entre els fariseus: "Jesús fa més deixebles i bateja més que Joan", abandonà la terra de Judea i se n'anà de nou a Galilea» (Jn 4,1.3). Una vegada allí, restà a l'expectativa un temps. Però quan s'assabentà que Joan havia estat empresonat, compregué que havia arribat l'hora de posar en marxa el projecte que li havia estat confiat i es posà a «predicar la bona nova del Regne de Déu, deia: "S'han acomplert els terminis i és a prop el Regne de Déu." Convertiu-vos i creieu en aquesta bona nova.» Ho fa en termes manllevats a Joan, però amb la certesa de la més que imminent manifestació del Regne de Déu. Com a primer pas, intenta formar un grup de deixebles diferent del que havia creat en el desert seguint les petjades de Joan. Se'n va a la ribera del mar de Galilea que, per a un jueu, conserva les connotacions negatives de la travessada del mar Roig. Busca gent marginada, líders que ell pugui polir, avesats a reclutar gent per a les sovintejades revoltes que s'alçaven contra els romans. No són pescadors bucòlics ni idíllics, com hem fet amb els pastors. Els uns estan més ben organitzats que els altres (pare i jornalers), però tots tenen barques i mitjans de reclutament, xarxes. Estan a l'aguait, «repassant les xarxes» per capturar nous membres. Jesús pretén aprofitar les seves qualitats, però capgirant les seves ideologies violentes per les de persones assenyades que les posin al servei dels altres: «Veniu darrere meu i us faré que arribeu a ser pescadors d'homes.» Les primeres intencions eren bones: «ho abandonaren tot», fins i tot el pare, les barques i els jornalers, «i el seguiren». El seguiment de Jesús estarà sembrat d'obstacles. De fet, no ho aconseguirà en vida, sinó després de ressuscitar de la mort.

Glòria Monés

Evangeli

Mc 1,14-20

Convertiu-vos i creieu en la bona nova

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

Després d'haver estat empresonat Joan, Jesús es presentà a Galilea predicant la bona nova de Déu; deia: «Ha arribat l'hora i el regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la bona nova.» Tot passant vora el llac de Galilea, veié Simó i el seu germà Andreu. Estaven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors. Jesús els digué: «Veniu amb mi, i us faré pescadors d'homes.» Immediatament abandonaren les xarxes i se n'anaren amb ell. Poc més enllà veié Jaume, fill de Zebedeu, i el seu germà Joan. Eren a la barca repassant les xarxes. Els cridà immediatament, i ells deixaren el seu pare Zebedeu amb els jornalers a la barca, i se n'anaren amb Jesús.

Jaume González Padrós
Director de l'Institut Superior
de Litúrgia de Barcelona

Una cooperació íntima

Tota acció litúrgica té com objecte, gràcies a l'acció de l'Esperit Sant, crear comunió amb el Pare a través del Fill encarnat, Jesucrist. Per tant, no és estrany que el Catecisme ens recordi que «l'Esperit Sant és com la saba del Cep del Pare que lleva fruit en els sarments» (núm. 1108).

En efecte, cada vegada que parlem de celebració litúrgica estem parlant de comunió amb la vida divina; les accions litúrgiques són, precisament, accions sagrades, perquè en elles es dona una esplèndida sinergia entre les persones divines i la santa Església. Tant és així que, el Catecisme, en el número ja citat, arriba a afirmar que «en la litúrgia es realitza la cooperació més íntima de l'Esperit Sant i de l'Església».

No podem oblidar que els sacraments —i tota la vida litúrgica— són celebrats en l'Església. I aquest *en* no és simplement una indicació de lloc, sinó una pertinença que genera una identitat concreta. El baptisme ens fa ser de Crist, ens empelta en el Cep veritable que és Ell, a fi que puguem participar de tots els beneficis que davallen del Cap (el Crist) i s'escampen a tot el Cos (l'Església i cadascun dels seus membres batejats).

Tenir aquesta percepció precisa de l'Església, ens

fa comprendre que ella sigui el gran sacrament de la comunió divina que aplega els fills de Déu dispersos. Així, doncs, no estem parlant pas d'un club o d'una associació d'amics, i ni tan sols d'una organització religiosa com una altra. L'Església porta en el seu si el misteri del Déu viu, atès que ella ha estat constituïda per voler diví, des dels apòstols, Esposa del Crist mort i ressuscitat, Cos del Senyor traspassat pels claus i, alhora, glorificat, Poble de Déu alliberat de les cadenes del pecat i de la mort, i constituït en un poble de fills i, per tant, de persones lliures, a imatge del seu creador i redemptor. Així, doncs, tot el que aquesta verge i mare acull i genera en les seves entranyes és d'una gran fecunditat de comunió. És per això que l'epiclesi «és també la pregària per l'efecte de la comunió de l'assemblea amb el misteri de Crist» (cf. Catecisme 1.109). És el que demanem en la segona epiclesi de la pregària eucarística en cada celebració de la missa. A la primera hem suplicat el do de l'Esperit per a la consagració dels dons, i després novament invoquem la tercera Persona, a fi que faci de tots

nosaltres «una ofrena vivent a Déu per la transformació espiritual a imatge del Crist», de tal manera que, d'aleshores ençà, i renovadament dia rere dia, portem en el nostre cor «l'anhel de la unitat de l'Església i la participació en la seva missió a través del testimoniatge i el servei de la caritat» (cf. Ibíd.).

Si vivim l'acció litúrgica oberts al do de Déu, aleshores sí que podrem dir de debò que participem. Massa vegades hem usat el verb «participar» en referència a les tasques que hem de fer dins de la celebració, i hem oblidat el seu significat més pregon, és a dir, el d'esdevenir, uns i altres, per la docilitat al Sant Esperit de Déu, ofrenes vives, cosa que s'esbadella en la litúrgia de l'existència sobre l'altar dels pobres. D'aquesta manera, la nostra vida serà realment una vida eucarística, és a dir, tota donada a la caritat, a la comunió activa envers Déu, estimant-lo primer i sobre totes les coses, i envers els germans, amb un amor no fet de frases o paraules sinó amb obres i de veritat. L'Esperit i l'Església cooperen íntimament perquè aquesta realitat divina es manifesti en la vida de cada batejat, i aquest sigui, així, transfigurat segons la bella i pacificadora imatge del Crist Senyor, Déu i home.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beata Candela de Sant Josep

- ✓ Nascuda a Altagracia de Orituco, Veneçuela, el 1863
- ✓ Fundadora de les Carmelites de la Candelera
- ✓ Dedicada a l'atenció als pobres, als malalts i als nens
- ✓ Va morir a Cumaná, Veneçuela, el 1940
- ✓ Beatificada l'any 2008 per Benet XVI

Aquesta beata veneçolana pertanyia a una família benestant, emparentada amb Simón Bolívar. Des de jove es va sentir cridada a ajudar els pobres i durant uns anys va ser la directora d'un hospital, on atenia sobretot els ferits per la violència social que assolava el país a cavall del segle XIX i XX.

En sentir la vocació religiosa, l'any 1906 va entrar a les Germanetes dels Pobres, on va prendre el nom de Candela per la devoció que tenia a aquesta advocació mariana. Temps després ella i altres companyes van voler abraçar l'espiritualitat carmelitana i van fundar les carmelites de la Candelera i la beata en va ser nomenada superiora. Tant la beata Candela com les seves companyes es van dedicar des del començament a l'atenció als més necessitats, sobretot als pobres i als malalts, i a l'educació de nens i joves. Avui la congregació continua aquesta missió amb gairebé un centenar de religioses entre Veneçuela i Puerto Rico.

Barcelona

Actualitat d'«Arrels cristianes de Catalunya»

El document dels bisbes catalans escrit per Joan Carrera fa 30 anys

Joan Piñol
Barcelona

El trentè aniversari del document pastoral *Arrels cristianes de Catalunya* ha evidenciat els dos sentiments entrelaçats que experimenta una part de l'Església: elogi sentit del posicionament de l'episcopat l'any 1985 però també malfiança d'un possible nou pronunciament dels bisbes actuals.

Així es va fer palès durant la taula rodona sobre aquest document que va tenir lloc dins els actes en honor al difunt bisbe Joan Carrera. Una setmana després que es presentés solemnement el llibre biogràfic del que fou bisbe auxiliar de Barcelona, el Palau Robert va acollir el 15 de gener aquesta reflexió sobre *Arrels cristianes de Catalunya*. L'acte va tenir lloc a la sala on s'exposava la mostra sobre el bisbe Carrera i va ser retransmès en directe per Ràdio Estel. Així doncs, el record del bisbe Joan va presidir el debat en què tothom va destacar que ell fou el redactor principal i únic del document dels bisbes catalans del 1985. El moderador, el periodista de TV3 Francesc Rosaura, va recordar que l'únic bisbe encara viu dels que van firmar el document, el bisbe emèrit de Girona Jaume Camprodon, va reconèixer en una entrevista recent que Joan Carrera va ser l'artífex del document episcopal i que els bisbes en van fer només alguns retocs. «És impossible no veure la ploma del bisbe Joan en aquest document, la seva característica prosa no deixa cap dubte de qui en fou l'autor», va resumir el director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, Mn. Jaume Aymar.

Defensa de la nació

Arrels cristianes de Catalunya és un document extens i profund, però una frase caracteritza el seu esperit i ha estat la que més ha transcendit: «Com a bisbes de l'Església a Catalunya, encarnada en aquest poble, donem fe de la realitat nacional de Catalunya.» Aquesta «defensa absoluta de la realitat nacional catalana», com la va qualificar el director general d'Afers Religiosos, Enric Vendrell, és la nota més destacada del document episcopal i la que més polèmica ha causat.

L'expresident del Parlament de Catalunya, Joan Rigol, va recalcar el moment històric en què s'aprovà. «L'encíclica *Gaudium et spes* va fixar uns criteris completament nous que reivindicaven la separació de l'Església respecte del poder polític», va recordar. A més, l'any 1985 el procés autonòmic vivia un moment delicat després de l'aprovació per part del govern socialista espanyol de la LOAPA que va ser, en part, la resposta política al cop d'estat del 23-F. «Afirmar la nació catalana en aquell moment tenia un valor especial perquè suposava tren-

Agustí Codinach

Salvador Cardús, Joan Rigol, Francesc Rosaura, Enric Vendrell, Jaume Aymar i Joana Ortega.

JAUME AYMAR:
«La seva característica prosa no deixa cap dubte de qui en fou l'autor»

JOANA ORTEGA:
«Aquest és un document de compromís de l'Església i forma part del gran llegat del bisbe Carrera»

car amb la inèrcia de l'*status quo* en un moment difícil per a Catalunya», va reconèixer Rigol. Rosaura, però, també va recordar que el document fou polèmic a Espanya i que alguns mitjans de comunicació, com ara *La Vanguardia*, el van interpretar com un suport dels bisbes catalans a les tesis de CiU.

Va marcar una generació

Sobre la recepció del document, Mn. Aymar va explicar que la seva generació de sacerdots ha estat molt marcada per aquest posicionament. «Jo em vaig ordenar sacerdot el 1986; he citat i he sentit citar moltíssim

el document. Es pot dir que sóc de la generació d'*Arrels cristianes de Catalunya*.» El director d'Afers Religiosos va recordar emocionat com el seu pare va regalar-li un exemplar d'*Arrels cristianes de Catalunya* quan tenia 22 anys. «El pare va liderar UDC a Tarragona durant el final del franquisme i tenia unes profundes conviccions catòliques. Ell estava molt satisfet del document dels bisbes», va explicar Vendrell. En aquest sentit, el sociòleg Salvador Cardús va assenyalar el canvi social que s'ha produït en aquests 30 anys. «L'any 1985 els bisbes catalans tenien veu pública i la gent s'escoltava el que deien, ara no sé si un pare regalaria al seu fill de 22 anys un document eclesial», va dir amb rebança.

Els ponents de la taula rodona van coincidir en l'actualitat d'*Arrels cristianes de Catalunya*. «Els problemes actuals van ser vistos d'una manera preclara per part dels bisbes catalans i, sobretot, per part del bisbe Joan Carrera», va resumir Cardús. El sociòleg va admetre que «és un document d'una clarividència sorprenent». En efecte, el document dels bisbes catalans guarda certa relació amb el moment actual. L'any 1985 els bisbes s'adreçen al poble català en un moment de transformació política profunda i enmig d'una crisi econòmica intensa. «Sorpren que els bisbes de llavors facin referència específica a la taxa d'atur d'aquell any, un 22%, que malauradament és pràcticament igual a la que tenim ara», va dir Cardús.

Distingir nació i estat

Arrels cristianes de Catalunya fa

una interessant reflexió per tal de distingir nació i estat. «Molts interpreten l'afirmació de la nacionalitat com a vindicació d'un Estat a part, cosa que, en realitat, no n'és una conseqüència necessària», expliquen els bisbes. El nacionalisme català, doncs, es distingeix de l'independentisme. Vendrell va reflexionar que això responia al sentiment de la majoria dels catalans de l'època: l'afirmació rotunda de la nació catalana sense que això significués cap mena d'independentisme. L'expresident Rigol va admetre que la defensa de la nació és «molt més neutra que no pas defensar la independència». En aquest sentit, el terme *nació* sempre ha estat acceptat per part de l'episcopat català, com es nota al document *Al servei del nostre poble*, adoptat pels bisbes l'any 2010.

Per als comentaristes del debat, el catalanisme ha evolucionat vers l'independentisme i això podria merèixer un nou document dels bisbes catalans. «El moment històric ha canviat moltíssim en aquests 30 anys», reconeixia el director de *Signes dels temps*. Tot i així, està clar que el sector catalanista de l'Església no veu amb bons ulls un nou document episcopal. «Seria inoportú un nou document», va reconèixer Rigol. Per a Salvador Cardús, *Arrels cristianes de Catalunya* és, literalment, «irrepetible i immillorable». Per damunt de tot, plana la sensació que un nou document seria més neutre. «L'evolució de l'Església catalana no sembla que hagi seguit el mestratge del bisbe Carrera», va reflexionar Cardús. El sociòleg va comparar el document dels bisbes l'any 1985 i el del 2011 per destacar

que aquest darrer tenia una retòrica més intraeclesial i religiosa i molt menys política. Tanmateix, tot i que no hi ha hagut un posicionament conjunt dels bisbes catalans, alguns prelatos sí que han defensat posicions favorables al dret a decidir com, per exemple, el bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell, o el de Girona, Mons. Francesc Pardo.

Un altre aspecte destacat durant la taula rodona va ser la referència del document a la immigració. Fruit de la pròpia experiència del bisbe Carrera en barriades de l'Hospitalet i de Badalona, *Arrels cristianes de*

Catalunya fa una defensa aferrissada de la convivència i l'acollida. Per a Cardús, «el document dóna resposta als perills de divisió dins la societat catalana per raó de llengua i origen». Per la seva part, l'expresident Rigol va recordar que l'Església va estar a la primera línia de l'acolliment de la immigració. «Era l'estructura més potent per entrar en les zones suburbials i la que més va estar present en la capillaritat d'aquest fenomen», va resumir. Per a Rigol, «només cal veure la vida de Carrera per copsar que no són incompatibles la reivindicació nacional i la justícia social».

El llegat del bisbe Carrera

Finalment, va intervenir per cloure l'acte la vicepresidenta del govern, Joana Ortega. «Aquest és un document de compromís de l'Església i forma part del gran llegat del bisbe Carrera», va afirmar. Parafraçant Torras i Bages, va explicar que el document demostra que «Catalunya ha estat cristiana o no hauria estat». Tal com ja havia fet Vendrell, Ortega va reivindicar la militància del bisbe Joan a Unió Democràtica. Igualment, va assegurar als membres del Memorial Bisbe Joan Carrera «la màxima col·laboració insti-

tucional però també personal, amb els futurs actes que es facin per recordar el bisbe Carrera».

L'elogi per *Arrels cristianes de Catalunya* i per la memòria del bisbe Joan Carrera van compartir el protagonisme de la taula rodona. Com va dir Rosaura, aquest document dels bisbes catalans és el més citat, el més comentat i el que més ressò ha tingut fora de l'Església. Un document que pot il·luminar el moment present sense que calgui reformular-lo tot i els canvis històrics. Talment, com la vida del bisbe Carrera il·lumina la vida dels que el van conèixer.

Vetlla de pregària davant del CIE

J.P. / Barcelona

Portar la pregària als qui pateixen. Aquesta és la intenció de Migra Studium i de la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants que van organitzar una vetlla de pregària davant del Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de la Zona Franca de Barcelona aprofitant que l'Església celebrava la Jornada Mundial de les Migracions. Entre les entitats convocants hi havia Càritas, Cristianisme i Justícia, les delegacions diocesanes de Pastoral Social i Pastoral Obrera i també la Fundació Escola Cristiana de Catalunya.

El dissabte 17 de gener a les set del vespre més d'un centenar de persones es van trobar davant del CIE. Una part de la gent estava asseguda a la calçada, uns altres portaven uns cartells tot reflectint els sentiments dels interns: engany, llàgrimes, angoixa, soledat, violència... Allà van recitar poemes, van llegir textos de l'Antic Testament, de l'Evangeli i de l'Alcorà. Al seu davant s'alçava el centre on centenars d'immigrants estan internats sense haver comès cap delictes. En efecte, són una excepció en el sistema constitucional espanyol: estan privats de llibertat per haver comès una falta administrativa consistent a no tenir els papers en regla.

Emotivitat i pregària

L'edifici és imponent. Pareds de cinc metres rematades amb una xarxa de filferro i càmeres de vigilància cada 2 metres. A la porta, un desplegament policial si més no sorprenent: quatre furgonetes dels Mossos d'Esquadra i agents antiavalots. Els policies esguarden, a pocs metres de distància, com els congregats llegeixen les experiències de vuit dels interns. Intercalats amb moments de silenci, els cristians resen. Resonen les paraules del Deuteronomi: «No violis els drets de l'immigrant, recorda que eres esclau a Egipte i que el Senyor, el teu Déu, te'n va alliberar.» Ningú no pot deixar de preguntar-se què pensen els uniformats que custodien el CIE

i l'encerclen per «protegir-lo» dels «missaires» perillosos.

L'escena impressiona. Ja és negra nit quan comença la vetlla i el fred fa baixar les temperatures fins als 4 graus. Tres músics amenitzen la trobada amb cants mentre alguns dels voluntaris que visiten assíduament el CIE expliquen les històries dels interns. Com la d'un marroquí de 21 anys que pateix una malaltia mental i que fa pocs dies es va autolesionar perquè el visités un metge, ara està tancat a la cel·la d'aïllament. Un altre, nascut a Sierra Leone, ha estat tres anys a la presó i així que en va sortir el van internar al CIE, els voluntaris són les primeres persones que el visiten en tres anys, no coneix ningú a Espanya i està totalment sol. Com recorden des de les entitats cristianes, «els mateixos interns expressen sovint com els ajuda la fe i la pregària per suportar una situació tan dura».

Enmig de la vetlla, la porta del CIE s'obre per deixar entrar-hi un cotxe de la Policia Nacional, els encarregats de gestionar el centre en nom del Ministeri de l'Interior. Arriba la remor de la conversa dels policies quan entren i s'entreveuen els llums de l'interior de l'edifici. Sembla que hi hagi una distància abismal entre els congregats i el CIE. Finalment, tothom encén unes espelmes que porten escrits en un paper els noms d'immigrants que

estàn tancats allà. Amb les flames pampalluguejant, resen en veu alta el Parnostre. Un no pot deixar de notar la diferència amb la visita d'un grup de diputats del Congrés el 29 de gener de l'any passat. El gran desplegament mediàtic i televisiu d'aquella visita po-

atemptats de París poden repercutir negativament sobre les polítiques migratòries. «Es barreja immigració, religió i terrorisme i ens temem passos enrere com ara tornar a controlar les fronteres nacionals», lamenta el seu director.

Andrés Solla-Fundació Migra Studium

Més d'un centenar de persones van participar en la pregària.

lítica contrasta amb la solitud informativa d'una vetlla de pregària en un vespre gèlid.

El director de Migra Studium, Luis Muñoz, es mostra molt satisfet per la resposta de la gent i no descarta repetir l'experiència l'any vinent. La iniciativa sorgeix aprofitant les paraules del papa Francesc sobre la immigració i la crida d'anar «a les perifèries». Muñoz constata també que el reglament sobre els CIE que va aprovar el govern espanyol el març de l'any passat no s'està complint en la seva integritat. «Hem notat petites millores com ara la reforma de les sales de visita però més que gràcies al Reglament és gràcies al nou director que hi ha des de fa un any i que ens ha facilitat una mica la nostra tasca», conclou Muñoz. Des de Migra Studium també alerten que els

 Ràdio Estel

Ràdio Estel amb la música popular i tradicional
Cada dissabte, a les vuit del matí, una selecció de les millors actuacions del cicle Tradicionari i a les nou, Sons de la terra, amb el so de les havaneres d'ara i de sempre
I els diumenges, a les nou del matí, Tot sardana, la informació més completa del món sardanista.

- 107,5 Andorra
- 105,0 La Seu d'Urgell
- 98,4 Osona
- 91,5 Lleida
- 96,8 El Garraf
- 90,1 Tortosa
- 104,4 La Cerdanya
- 103,4 Girona
- 93,7 Catalunya Central
- 106,6 Barcelona
- 100,6 Tarragona

Sant Feliu de Llobregat

Prosegueix la revisió de vida diocesana

10
ANYS DE
LA VIDA
DE LA
DIÒCESI

Un centenar de persones s'apleguen en una jornada de treball a la Casa de l'Església de Sant Feliu

Redacció

Sant Feliu de Llobregat

Amb motiu de la celebració del seu 10è aniversari, la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat prossegueix amb un procés de reflexió i de revisió de vida diocesana. Així, el dissabte 10 de gener gairebé un centenar de persones es van reunir en una matinal de treball a la Casa de l'Església de Sant Feliu, per a la presentació de la síntesi de les respostes recollides al qüestionari de revisió de la vida diocesana, fet públic el passat mes de setembre.

A la trobada van ser convocats els membres del Consell del Presbiteri i del Consell Pastoral Diocesà, els arxipresbiteros, representants de cada Delegació diocesana, els seminaristes i laics representants de les vicaries del Llobregat i del Penedès-Anoia-Garraf.

El bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés, va introduir els treballs, recordant la «tasca de discerniment, apassionant, pròpia d'homes i dones lliures» en la qual estan embarcats amb motiu dels 10 anys de vida de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

A continuació, el vicari general, Mn. Jaume Berdoy, va exposar el camí

La jornada va ser presidida pel bisbe Agustí, al centre de la imatge.

recorregut en aquesta revisió de vida diocesana. Referint-se al qüestionari plantejat al setembre del 2014, va informar que s'havien recollit un centenar de respostes, si bé suposa la implicació de moltes més persones, ja que gairebé la totalitat s'han elaborat col·lectivament.

Una comissió formada per Joan Torras, del Departament de Patrimoni, Mn. Josep Torrente, nou delegat d'Evangelització i Apostolat Seglar, i Mn. Florenci Travé, DP, de l'equip de la Delegació de Pastoral Sacramental i Litúrgia, van realitzar una síntesi de les respostes, que van presentar tot

seguit, mitjançant un *powerpoint* i una exposició oral.

Posteriorment, els assistents a la trobada es van repartir en cinc grups de treball i, per avançar en l'elaboració dels objectius diocesans per als propers tres anys, van treballar la síntesi de les respostes, mirant d'identificar les prioritats de la dimensió d'autenticitat de la vida cristiana i de la dimensió evangelitzadora o missionera.

En la cloenda final, el bisbe Agustí va destacar el «protagonisme col·lectiu» d'aquest procés de revisió de la vida dels 10 anys de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat i va fer present les actuacions que, a hores d'ara, ja s'han realitzat, fruit de les demandes recollides, com ara la reestructuració de les vicaries, la creació de la Delegació d'Evangelització, la presència estructurada de Mans Unides i Vida Creixent a la diòcesi, entre altres.

En les properes setmanes es continuarà treballant de tal manera que, a la trobada diocesana d'acció de gràcies que tindrà lloc el proper 17 de maig a Montserrat, es podrà presentar plenament vertebat l'objectiu diocesà de l'Església de Sant Feliu de Llobregat per als propers anys.

Any de la Vida Consagrada

Per què has dit sí?

Pare Llorenç Puig, jesuïta

En col·laboració amb

Aquesta és una bona pregunta: per què vaig dir sí a la vocació religiosa? Doncs diria que per una experiència, per una constatació, i uns testimoniatges preciosos.

En primer lloc, diria que la meua vocació és fruit de sentir-me convidat des d'un amor suau, profundament respectuós, preciós..., però que alhora he experimentat com vigorós i ple de força.

Per això m'agrada tant la imatge del profeta Osees quan diu: «Jo l'atreia cap a mi amb llaços d'afecte i amor» (Os 11), que inclou els dos aspectes de tendresa i de fermesa. Sí, la vocació penso que té a veure amb l'experiència de l'amor, del ser captivat per aquest amor... Un amor que descobreixes que «des de sempre» t'ha acompanyat. (Jr 1) I veus que la teua vocació té a veure també amb l'amor que pots donar.

Hi ha una experiència que recordo bé, que és totalment subjectiva i pot semblar ridícula, però que em va impactar. Un dia, preguntant amb un evangeli que no recordo, em va venir aquesta pregunta: «I

si fos veritat... i si tot això que surt a l'evangeli, sí, tot, fos veritat, però veritat de debò...?» No ho puc explicar gaire, però em va impactar tremendament només entrellucar la possibilitat que l'Evangeli, la Bona Nova, la vida i el missatge de Jesús, fos realment certa, verdadera, profundament real...

Aquesta experiència de l'amor fontal, que és «des de sempre» i que alhora et convida a viure-ho i a fer-ho present en el nostre món, mobilitza molt. Moltes persones no religioses ho han viscut, segur. Però per a mi era clar que la manera de viure-ho era vivint totalment en aquest amor, i per fer-lo vida.

En segon lloc, m'agrada sempre constatar els «efectes de la vocació». Una persona em deia: «Què diries a uns joves que em pregunten si això que senten quan pregunten és de Déu o no?» I jo responia: «Si la teua experiència et descol·loca, et desplaça cap a l'atenció i la tendresa envers els més pobres, si et porta "allà on no pensaves", i veus que allà et compromets, t'humanitza, i

et fa més persona, més ple..., llavors és de Déu.»

Doncs bé, he de dir que la vocació m'ha posat en contacte amb persones realment diverses, que ara no enumeraré, però que m'han permès experimentar que el cor té molt, molt d'espai: té una capacitat enorme d'estimar i no de forma exclusiva, sinó a moltes persones, i amb una gran profunditat a cadascuna d'elles. Casaldàliga explica molt bé el cor de la vocació religiosa quan diu: "no és que deixeu el cor sense nocés. Haureu d'estimar-ho tot, tots, totes, deixebles d'Aquell que primer va estimar"... Sí, comprovar que és veritat que pots "estimar-ho tot, tots, totes", és una experiència molt fonda. I finalment els testimonis: tant de companys religiosos aquí, que fan tant de bé a moltes, moltes persones, com de missioners en països llunyans i tremendament pobres. En aquests testimonis veig que la vida religiosa pot ser tremendament fecunda, plena, feliç, i moguda per un amor sense límits ni càlculs. Com el d'Aquell a qui seguim.

Tarragona

Es farà una mena de museu on s'exposaran els passos de les germandats i confraries de la Setmana Santa

Projecte restaurador del'església del Carme de Valls

El convent del Carme va ser fundat a Valls l'any 1320.

Joan Boronat
Valls

S'ha creat una Comissió integrada per tres representants de la parròquia de Sant Joan, Sant Antoni i el Carme de Valls, i per tres representants més del'Agrupació de Confraries i Germanats de la Setmana Santa a Valls, per tal d'engegar un projecte global, a llarg termini, de restauració i rehabilitació de l'església del Carme.

De fet ja s'ha materialitzat un primer pas, aprofitant el conveni firmat entre l'Ajuntament de Valls i la parròquia, a través del qual el consistori aporta una subvenció de 15.000 euros destinats a la consolidació que s'ha dut a terme de la façana posterior de l'antiga rectoria, que dona al pati de l'Escola Enxaneta, de la capital de l'Alt Camp.

Segons ha explicat el rector i arxiprest, Mn. Josep Bofarull, el projecte que és a mans de l'arquitecte, impulsat

per la Comissió que el rector i Josep Peris, en representació de l'Agrupació de Setmana Santa, presideixen, preveu la restauració de l'església, força deteriorada en alguns sectors, «com ara la teulada de darrere la capella del Santíssim, en perill d'esfondrament», subratlla Mn. Bofarull. Aquestes obres serviran també per propiciar un fàcil accés a la galeria de la part superior del temple que, un cop rehabilitat, esdevindrà un espai per oferir a la societat

cívica i entitats culturals de la ciutat, «sense que això vagi en detriment de la celebració del culte», ha matisat el rector.

La idea és que el Carme pugui acollir una mena de museu de la Setmana Santa on s'exhibeixin els passos de les germandats i confraries locals, a més de poder-hi celebrar actes culturals, com ara concerts, exposicions o conferències, per posar algun exemple.

Per la seva banda, sembla que l'Ajuntament de Valls ha mostrat interès per il·luminar el campanar del Carme. Per aquest motiu i per col·laborar en el finançament dels treballs de rehabilitació de l'església, es disposarà d'una nova subvenció de 10.000 euros que «juntament amb l'aportació de l'arquebisbat ens donarà peu a trucar a la Diputació de Tarragona, a la recerca d'ajut», remarca Mn. Bofarull.

Una mica d'història

El convent del Carme fou fundat a Valls l'any 1320 quan la mateixa vila va donar a l'orde carmelità uns terrenys per edificar-lo; estava situat extramurs i prop de la porta anomenada també del Carme. Els carmelites eren també propietaris del molí de la Farigola, al nord del centre històric.

El convent va patir els efectes de la guerra dels Segadors i durant la segona meitat del segle XVII es van portar a terme diverses obres de reparació dels edificis i també es va adquirir nou mobiliari; més importants foren les obres efectuades durant el segle XVIII, quan pràcticament es va refer l'església.

Ja al segle XIX va patir els efectes de la guerra del Francès, quan fou convertit en caserna i saquejat. Després d'una exclaustació temporal durant el Trienni Liberal, va arribar l'exclaustació definitiva, el 1835. Un cop a mans públiques, el lloc fou destinat a hospital fins al 1868, i el 1878 l'església va esdevenir parroquial. Des del 1868 el convent ha estat ocupat per diverses escoles.

Celebració de Sant Ramon de Penyafort a Constantí

J.B. / Constantí

Per segon any consecutiu la gent de Constantí ha pogut celebrar la festivitat de Sant Ramon de Penyafort a l'ermita que li és dedicada al poble, un cop dutes a terme importants obres de rehabilitació, després de molts anys de total abandó.

Per aquest motiu el dia 7 de gener, onomàstica del sant, l'ermita es va omplir de fidels per assistir a la missa oficiada pel rector, Mn. Joaquim Claver, amb suport musical de la soprano Remei Tell, Josep Maria Gomis a l'orgue, i Oriol Nicolau amb la gralla.

El rector aprofità l'avinentsa per donar l'estat de comptes sobre les actuacions practicades en la recuperació del santuari, corresponent a l'exercici del 2014. En el capítol d'ingressos es comptabilitzen 2.302 euros, sumats els donatius i altres aportacions dels feligresos, mentre que les despeses ascendeixen a un total de 3.572 euros,

Per segon any consecutiu s'ha celebrat la festa del sant.

per la compra dels materials i la factura dels professionals, cosa que genera un saldo deutor de 1.269 euros.

En aquesta partida no es compta-

bilitzen els jornals dels treballadors voluntaris i altres productes, materials i serveis que han estat lliurats desinteressadament per moltes persones. Per

a tota aquesta gent col·laboradora el rector va tenir paraules de reconeixement «amb l'esperança de completar la recuperació de l'ermita per al culte i centre de devoció».

Al mateix temps es van presentar dues millores substancials: el vitrall de la rosassa de la façana, obsequi de l'empresa Ramon Marsal, i la megafonia, finançada per una trentena de famílies constantinenques. Així mateix es va fer esment del doble aniversari, que s'escau el 2015, en relació amb l'actual ermita, que compleix 225 anys. Era l'any 1790, com figura inscrit a la lluneta de la llinda sobre la portalada, de la qual només es conserven els murs exteriors. L'altra efemèride és la rehabilitació del santuari ara fa 125 anys. De cara a aquest any, la intenció és construir uns lavabos i una habitació per a la neteja i altres serveis complementaris.

La festa va cloure amb una petita interpretació musical, sortejos a benefici de les obres i un brindis amb cava.

De la condemna a la lluita contra les causes del terrorisme jihadista

Jaume Flaquer sj.

Europa ha manifestat la seva unitat contra el terrorisme i gairebé tots els representants oficials de l'islam a Europa han expressat la seva condemna més sincera. A Catalunya els musulmans del Raval es van concentrar per manifestar el seu rebuig i totes les federacions han fet declaracions. També han denunciat els atemptats l'imam d'Al-Azhar, la màxima autoritat religiosa d'Egipte, el president de Hamas, el màxim dirigent del grup polític i militar xiïta Hezbollah i fins el president de l'Iran. El rebuig del terrorisme no pot quedar més clar. De fet, els musulmans són les principals víctimes d'aquesta xacra contemporània. Fa menys d'un mes, per exemple, la mesquita pakistanesa del Raval em convidava a celebrar conjuntament el Nadal i el naixement del qui va ser el fundador del Pakistan: en totes les intervencions es va condemnar —i fins i tot plorar— la mort d'un grup de nens en l'atemptat contra una escola del país.

Si no hi hagués més atemptats a Europa (a mitjà termini), probablement les aigües tornarien a calmar-se, com va passar després de l'onze de setembre a Nova York i de l'onze de març a Madrid. Aquest últim no va canalitzar tant la ràbia en forma d'islamofòbia com en forma de rebuig contra la política exterior del govern espanyol del moment. Un nou acte terrorista difícilment seria «tolerat» per la societat...

Què podem preveure després dels atemptats de París, i encara més si n'hi hagués cap altre? Una pressió cada vegada més gran envers la comunitat musulmana perquè passi de la condemna (quelcom innegable) a

la veritable lluita contra les causes del terrorisme jihadista, tant a nivell policial com a nivell ideològic. Sens dubte, Occident s'ha de preguntar sobre la seva participació en l'engendrament d'aquest monstre: el colonialisme, la guerra de l'Iraq, la manca d'acollida real d'immigrants a casa nostra, etc., però, com ha afirmat l'exministra de Justícia francesa d'origen algerià, Rachida Dati, «els musulmans han de resoldre els seus problemes interns de valors i representació com ho va fer el catolicisme durant la Inquisició».

A nivell internacional els països occidentals exigiran a Qatar i a l'Aràbia Saudita un aclariment no solament sobre el finançament del jihadisme

sinó quelcom molt més seriós i difícil de resoldre: la propagació de l'islam fonamentalista que és susceptible d'engendrar jihadisme.

Aviat Europa no trobarà suficients les paraules de condemna, igual com a l'Església se li ha exigint que prengui part activa en la denúncia dels capellans pederastes i com els equips de futbol han comprès que havien de lluitar contra els seus propis *hooligans* violents. Sens dubte, els musulmans es queixaran amb raó que ells no són responsables del que fan altres musulmans.

Però hi ha una qüestió molt seriosa que l'islam haurà de solucionar en els anys i decennis propers: l'estudi dels seus propis orígens. S'exigirà a l'islam desballestar el suport ideològic que troben els fonamentalistes en l'actual manera de concebre l'inici de l'islam: la història de la formació de l'Alcorà i del que es concep com a Llei islàmica, i la mitificació de les conquestes del profeta i dels primers califes. Hi ha una infinitud de hadits (de sentències atribuïdes a Muhammad) admesos com a autèntics per part de la gran comunitat islàmica que contenen uns veredictes extremament severos: lapidació per a adúlter, pena de mort per a aquells que abandonen l'islam, tallar la mà al lladre, càstig a homosexuals, etc. Certament molt pocs musulmans creuen que s'hagin d'aplicar. Per a ells, es tracta de preceptes divins que adverteixen contra la gravetat d'aquestes accions. Així mateix, l'expansió de l'islam dels

«L'islam té davant seu la tasca d'una veritable desmitologització dels seus orígens i l'estudi científic i exegetíc sobre l'origen de cada element de l'Alcorà i de la Llei islàmica»

primers segles no pot entendre's solament com a fruit d'una legítima defensa ni tampoc com a simple expansió de la força de la veritat.

Tot això és el punt on recolza el jihadisme. Es pregunten: per què Déu ha ordenat aquests càstigs si no s'han d'aplicar? Per tant, l'islam té davant seu la tasca d'una veritable desmitologització dels seus orígens i l'estudi científic i exegetíc sobre l'origen de cada element de l'Alcorà i de la Llei islàmica.

El més probable és que en aquest procés es posin en valor exclusivament els elements religiosos de l'islam, la seva concentració en el caràcter únic de Déu i en el lliurament diari a la seva adoració. El problema és que aquest procés pot trigar un segle. Mentrestant...

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda

T 93 318 14 95
F 93 412 44 55
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer

T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

París, Nigèria i l'Estat Islàmic

Xavier Morlans
Capellà i teòleg

Escric sota l'impacte de les imatges dels atemptats del 7 de gener a París, de les notícies recents sobre l'assassinat de dues mil persones a mans de Boko Haram al nord de Nigèria, i també arran del reportatge de *30 Minuts* a TV3 sobre l'ascens de l'Estat Islàmic. Intento posar ordre a idees i sentiments per si serveix, especialment als qui tenim la responsabilitat de parlar en públic i d'orientar la consciència de qui vulgui escoltar.

Matar en nom de Déu és un retorn a la barbàrie medieval. Matar apel·lant a Déu i a un suposat nou ordre que es vol imposar en el seu nom és un intent de justificació ideològica i religiosa del tot intolerable per qualsevol persona autènticament religiosa. És un pretext inadmissible tal com ha afirmat aquest dies el mateix papa Francesc.

Això de matar en nom de Déu ho estan fent també joves nascuts a Europa, joves formats a les nostres escoles, que un dia van entrar en el cercle dels sense futur, abocats a la frustració i al nihilisme. Van ser captats per líders negatius que, tot furgant en les nafres de la injustícia social i de la humiliació cultural i religiosa, els van iniciar a l'islamisme radical i a la violència de la jihad com una causa per la qual fins i tot valia la pena donar la vida. L'estratègia d'aquestes cèl·lules autònomes, pagades amb petrodòlars i alimentades pel wahhabisme de l'Àrabia Saudita, consisteix a voler provocar una reacció racista per tal de portar la població musulmana d'Europa a les seves posicions radicals: una explosió de «vietnams» al cor de les principals ciutats europees. Només de pensar-hi fa venir feredat.

Certament que hi ha un islam pacífic que és el de la majoria de musulmans i que cal distingir clarament de l'islamisme radical. Hem de protegir els ciutadans musulmans europeus dels atacs dels radicals (el policia francès rematat al terra era musulmà) i protegir-los també de la penetració de les idees radicals entre ells. I així com el

cristianisme va tenir en èpoques passades comportaments violents fruit del context però també d'una lectura fonamentalista dels textos bíblics que va ser clarament superada al Concili Vaticà II (1962-1965), també caldria potenciar que l'islam pugui alliberar-se, en la mesura en què hi sigui, d'una lectura fonamentalista del seu text sagrat i que els ciutadans musulmans s'obrin més culturalment i s'integrin al diàleg d'una societat plural i oberta.

D'altra banda, no ajuda a propiciar aquesta obertura dels musulmans europeus un concepte restrictiu de la laïcitat. En el seu origen, la laïcitat garantia la neutralitat de l'Estat i la lliure expressió religiosa, o atea, dels ciutadans. Aquesta concepció avui s'ha

«Hem de protegir els ciutadans musulmans europeus dels atacs dels radicals i protegir-los també de la penetració de les idees radicals entre ells»

mutat en un laïcisme que vol arraconar la saviesa i les expressions de la religió només en l'esfera privada. En un ja famós diàleg entre l'aleshores cardenal

Ratzinger i el filòsof neomarxista Habermas, es va fer palès el bé que poden fer a la societat la saviesa i el reforç ètic que aporten les grans tradicions religioses als ciutadans que lliurement les accepten.

I unes preguntes per acabar: és possible organitzar una societat sobre el principi de la màxima autorealització de cada individu sense cap més límit que el Codi Penal?; no deu ser més aviat que als europeus ens convé reaprendre el sentit del límit no com a prohibició, sinó, ben al contrari, com a possibilitat de relació amb l'altre, com a sentit de la mesura que fa possible conviure i créixer junts, com tan finament expressava Antoni Puigverd a la seva columna de *La Vanguardia* del 12 de gener passat?

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Pelegrinatges 2015

Contacte: Núria Ortín
Tel: 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

- MARÇ / **Marroc** monumental
- ABRIL / Setmana Santa / Pelegrinatge a **Santiago de Compostel·la i Fàtima**
- ABRIL / **Grècia**: Ruta de sant Pau
- ABRIL / **13 - 20 Rússia Imperial**: Moscou i Sant Petesburg
- MAIG / **Uzbekistan**: La ruta de la seda
- MAIG / **Roma**: Secrets del Vaticà
- JUNY / **15 - 22** Pelegrinatge a **Terra Santa**
- JUNY / **15 - 19 Nord d'Itàlia**: Ruta de Joan XXIII
- JULIOL / **Canadà**: Costa del Pacífic

Del 2 al 5 de març

ROMA i ASSÍS

Assistirem a l'audiència del PAPA FRANCESC

I visitarem els santuaris d'Assís, Santa Rita de Cascia i Greccio

ARMÈNIA HISTÒRICA: cristianisme al Caucàs

Del 3 al 16 d'agost

Viatge a la descoberta dels antics i actuals llocs sants armenis en un recorregut únic per tres països: Geòrgia, Armènia, i el NE de Turquia. Arribarem, entre d'altres llocs, fins a la bíblica muntanya Ararat.

- JULIOL / **Castella**: Ruta de santa Teresa d'Àvila
- AGOST / **Etiòpia**: Ètnies, cristians i tribus del sud
- AGOST / **Terra Santa i Petra**
- SETEMBRE / **Indoxina**: Vietnam i temples d'Angkor
- OCTUBRE / **Turquia**: Ruta de sant Pau
- OCTUBRE / **Japó**: Gran imperi d'Orient
- NOVEMBRE / **Pèrsia**: Ruta bíblica
- DESEMBRE / Llums de Nadal a **Nova York**
- DESEMBRE / Pelegrinatge a **Terra Santa**

El consiliari diu...

Fer-se gran: una etapa de despreniment

Xavier Moretó Navarro
Viceconsiliari
de Vida Creixent
de Barcelona

Fer-se gran suposa —en la majoria de casos— desprendre's de moltes coses que, al llarg de la vida, estem acostumats a tenir en plenitud i que ara ja no tenim de la mateixa manera: la salut, les capacitats, les persones... Veiem que, de mica en mica, cada cop hi ha més absències al nostre voltant. En aquests dies de Nadal molts hem trobat a faltar algú que ja no és a taula... Però el despreniment també apunta a una actitud. Què vol dir ser després? Potser respondre a aquesta pregunta ens ajudarà a fer-nos càrrec d'aquest despreniment «més gran» que, tard o d'hora, a tots ens arriba, el de la pròpia vida. Ser despresos vol dir estar disposat a donar el que és nostre en bé de l'altre. A voltes això costa. Molts hem fet l'experiència del que costa deixar les nostres coses. Tenim por que no tornin o que, si ho fan, potser estaran fetes malbé. Són nostres! Com ens costa deixar el cotxe a un altre, encara

Vés, ven tot el que tens, i segueix-me.

que sigui amic o familiar nostre! Però què passa quan ho fem? En el grup d'animadors de Vida Creixent que ens reunim un cop al mes la majoria vam estar-hi d'acord: ens sentim bé. És una experiència que fins i tot els nostres infants poden fer: quan som capaços de deixar el que és nostre ens sentim més lliures. Potser per això Jesús es va quedar tot trist quan aquell jove ric no va ser capaç de deixar les seves coses per seguir-lo. Estava massa enganxat, d'alguna forma va posar el seu cor en les coses i no va poder fer el que Jesús li demanava: «Vés, ven tot el que tens, dóna-ho als pobres i segueix-me...» Aquell jove no era lliure, era esclau de les seves possessions i Jesús queda abatut. Ell va venir a alliberar-nos!

Al final d'aquest capítol del nostre temari que ens parla del despreniment, el pare Bernabé Dalmau apunta a la realitat de la llibertat que anem obtenint

a mesura que ens anem desprenent, de mica en mica, de la pròpia vida. Fa un pas més: potser en anar-nos desprenent del que sempre hem tingut, especialment pel que fa a la salut i les persones, ens anem alliberant de tot allò que no ens cal per trobar-nos amb Déu, àdhuc de nosaltres mateixos. La seva frase és: «Abandonar-se a Déu per esdevenir lliures...» Només la fe ens pot donar aquesta dimensió d'esperança davant les pèrdues que experimentem a la vida. Fins i tot, en fer experiència de la mort d'una persona estimada la Pregària Eucarística III —herència dels nostres avantpassats, aquells «que ens han precedit en el senyal de la fe»— ens diu: «Ens retrobarem amb ells...» I és que la nostra fe també ens fa més lliures, fins i tot —o especialment— davant la mort. Només per Déu podem assolir aquesta llibertat, aquesta «vida nova» enfront de la que tots, a poc a poc, anem perdent.

Barcelona

XXVII Diada de la Gent Gran

Sergi Òliba i Bernadó
Coordinador diocesà de Barcelona

Voldria comentar en aquestes pàgines la propera celebració dels nostres patrons Simeó i Anna dins de la Presentació de Jesús com a Messies d'Israel i com a salvador de tots els pobles, com a «llum que es revela a les nacions i glòria d'Israel, el poble de Déu». El nucli de la festa és el trobament de Jesús amb el seu poble, com a signe definitiu entre Déu i tota l'humanitat, entre Déu i cadascun de nosaltres.

El text de l'evangeli contempla poèticament l'encontre entre Simeó i Jesús, entre dues generacions que reuneixen simbòlicament tot el poble d'Israel i la humanitat sencera trobant-se amb Déu en Jesucrist. Són, també, dues categories de persones —els ancians i els nens— que reclamen d'una manera especial la nostra atenció. L'evangelista Lluc, a més, posa al costat de Simeó una dona també molt anciana, la profetessa Anna, que «donava gràcies a Déu i parlava del nen a tots els qui esperaven el temps que Jerusalem seria redimida». Dos ancians i una criatura.

L'evangeli també ens diu que tant Simeó com la profetessa Anna no es van desanimar mai. Tots dos esperaven que Déu beneiria el seu poble, que la salvació els donaria el veritable camí de l'alliberament. Simeó reconeix quan té Jesús als seus braços: «Els meus ulls han vist el Salvador que preparàveu per presentar-lo a tots els pobles». I Anna que era allà, a la mateixa hora que Simeó reconeixia Jesús, també donava gràcies a Déu.

Aquests testimonis han de ser per a nosaltres un estímul a ser perseverants en la nostra fe. Se-

gurament que ara ens aniria molt bé repassar el propi itinerari de fe. Probablement descobriríem que al llarg de la nostra vida hi ha hagut moments o situacions que potser ens convidaven a dubtar de les nostres conviccions, i que malgrat tot ens hem agafat al Déu qui dins del nostre cor ha fet néixer el germen de la fe. I quines són les nostres conviccions, o més ben dit, nosaltres, que creiem en Déu, per què hi creiem? Ens faltaran paraules per explicar-ho. Molts de nosaltres podem parlar que hem tingut uns pares, o familiars, o amics que ens han ensenyat a creure i ens han estat testimonis, no tant perquè ens han repetit i ens ha fet aprendre uns principis dogmàtics, sinó perquè hem vist la convicció de la fe en la seva vida. Potser ens costarà trobar coses concretes, però en ells hi veiem una actitud de vida i, davant de qualsevol eventualitat, s'han mantingut fermes en les seves conviccions, encara que això els portés per camins incerts.

Com a membres del Moviment de Vida Creixent ara pot ser un bon moment per reflexionar sobre els nostres lligams. La necessitat que tots tenim de sentir-nos vinculats per aprendre a ser lliures i per aprendre a saber assumir les pròpies responsabilitats i valors. Com n'és, d'important, saber valorar tot allò que ja des de ben petits ha estat cabdal en el nostre desenvolupament com a persones. En parlem amb agraïment? Segurament que no tothom ha estat degudament tractat en el seu creixement humà i espiritual. Però no hem de perdre mai l'esperança que podem refer, reconstruir el camí.

Perquè encara avui, siguem on siguem, ens trobem com ens tro-

bem, i encara que ens sentim sols, és important viure els lligams de relació. Tothom s'hauria de poder sentir vinculat a una comunitat, és a dir, un lloc on saps que parles i ets escoltat, i un lloc que estàs disposat a acollir l'experiència de vida dels altres. Siguis gran, siguis petit, t'has de sentir respectat, més encara, estimat, i alhora saps que tu pots estimar. Però això que podem dir des d'una perspectiva humana, també ho hem de poder dir des de la fe. Tota comunitat creient és com una família. Els grups de Vida Creixent són petites comunitats fraternals d'amistat, d'espiritualitat i d'apostolat. El lloc on s'aprèn. El lloc on descobreixes els qui veritablement t'ensenyen amb el seu exemple i amb les seves actituds. El lloc on els teus referents es van aprofundint i pots arribar a admirar-ne el coratge i la coherència; i també a conèixer el dolor i la incertesa, la por i la ràbia. I on millor pots posar en pràctica el consol i la compassió. Tot això forma part de la família humana.

No som nosaltres que ens hem avançat a estimar Déu, sinó que Ell ens ha estimat primer; no som nosaltres que prenem la iniciativa en la nostra vida de fe, sinó que Ell ens precedeix en tot.

Hem de tenir la mateixa actitud amb la qual Simeó i Anna reberen el Senyor Jesús: amb acció de gràcies i amb una actitud sincera d'estimació. I siguem, després, profetes de la Bona Nova. Llavors, podem cantar amb l'ancià Simeó: «Ara, Senyor, deixeu que el vostre servent se'n vagi en pau com li havíeu promès. Els meus ulls han vist el Salvador que preparàveu per presentar-lo a tots els pobles. Llum que es reveli a les nacions i glòria d'Israel el vostre poble.»

CANDELER A 2015
XXVII DIADA DE LA GENT GRAN

Dilluns 2 de febrer, a les 5 de la tarda
Basílica Parroquial de Sant Josep Oriol
(c/Diputació, entre Villarroel i Urgell)

Celebració eucarística presidida per l'Emm. i Rvdm.

Sr. Lluís Martínez Sistach
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

vidaCreixent
MOVIMENT CRISTIÀ
DE GENT GRAN

AGENDA

FEBRER

Dilluns 2: celebració de la Candelera. Basílica Sant Josep Oriol (Diputació, entre Villarroel i Urgell), a les 5 de la tarda, celebració eucarística presidida per l'Emm. i Rvdm. Lluís Martínez Sistach, cardenal-arquebisbe de Barcelona

Dijous 5: reunió d'animadors.

A les 5 de la tarda, a València 244, planta 4a, sala d'actes.

Tema VI – «Una etapa de fecunditat.»

«Sempre amb tu», nova campanya de Sant Joan de Déu a les xarxes socials

Durant set setmanes coneixerem el model d'atenció als col·lectius que tracten

Redacció
Barcelona

Persones sense llar, amb discapacitat, amb problemes de salut o gent gran en risc són alguns dels col·lectius amb un grau alt de vulnerabilitat que l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu província d'Aragó-Sant Rafael atén a través de 22 centres a Catalunya, Madrid, Balears, Aragó, València, Múrcia i Navarra.

Per difondre la tasca que es fa amb aquestes persones, s'ha posat en marxa la campanya «Sempre amb tu» a les xarxes socials. Durant set setmanes es vol donar a conèixer aquest model d'atenció segons els col·lectius que s'atenen i il·lustrar-los amb alguns dels programes que es desenvolupen en els centres a través dels perfils a Facebook (<https://www.facebook.com/OHSanJuandeDios>) i Twitter (<https://twitter.com/OHSanJuandeDios>).

Segons els organitzadors de la campanya, les xarxes socials permeten arribar a tot tipus de públic, amb transparència i proximitat, i oferir la possibilitat de diàleg i de donar resposta immediata als dubtes que puguin sorgir entorn dels seus serveis.

El calendari previst és: 12-18 de gener: exclusió social / sense llar; 19-25 de gener: persones amb discapacitat;

L'assistència als malalts i necessitats que desenvolupa l'orde de Sant Joan de Déu es basa en la dignitat de la persona

26 de gener - 1 de febrer: infància; 2-8 de febrer: tercera edat; 9-15 de febrer: cures pal·liatives; 16-22 de febrer: salut mental, i 23 de febrer-1 de març: malalts crònics. L'assistència als malalts i necessitats que desenvolupa

l'orde de Sant Joan de Déu es basa en la dignitat de la persona, el respecte de la vida humana, la promoció de la salut i la lluita contra el dolor, l'eficàcia i la bona gestió, la tasca en el tercer i quart món i l'evangelització, incultu-

ració i missió. Disposa d'un equip de 7.372 treballadors i 1.266 voluntaris que sota el model d'atenció de Sant Joan de Déu compaginen l'assistència i la humanització des del respecte a la dignitat humana.

LLUÍS GUILERA ROCHE, CAP DE COMUNICACIÓ CORPORATIVA DE L'ORDE HOSPITALARI DE SANT JOAN DE DÉU PROVÍNCIA D'ARAGÓ – SANT RAFAEL

«Sant Joan de Déu atén la persona en totes les seves dimensions»

Rosa María Jané Chueca

Quin és l'objectiu d'aquesta campanya?

L'objectiu d'aquesta campanya a les xarxes socials de l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu Província d'Aragó – Sant Rafael, en concret a Twitter i Facebook, és donar visibilitat als col·lectius que atenem en els nostres centres ja siguin hospitalaris o de caire social. També donar a conèixer iniciatives innovadores, programes, unitats pioneres o serveis que oferim a les persones que atenem i que porten el segell i tarannà de Sant Joan de Déu. En definitiva, la campanya vol reflectir la professionalitat i qualitat dels serveis que oferim, que és proporcional als compromisos que assolim amb els col·lectius que atenem i les seves famílies.

El lema és «Sempre amb tu», què vol posar en relleu?

Vol destacar la voluntat de l'Orde d'estar sempre al costat dels més vulnerables seguint la màxima de «fer el bé, ben fet». Alhora fa incidència que si ets creient, Déu estarà «sempre amb tu». En el lema volíem incloure aquesta dualitat de conceptes.

Per què una campanya a les

xarxes socials?

Les xarxes socials creen vinculació, possibiliten obrir un diàleg amb les persones que ens segueixen i els potencials seguidors per crear comunitat, els fem participants de la missió de la nostra institució per tal que puguin identificar-se amb les tasques i els

projectes que desenvolupem. Permet també difondre la nostra activitat assistencial i social de manera immediata i obrir un *feedback* que els mitjans clàssics de comunicació no poden oferir amb la mateixa rapidesa. D'altra banda, ens permet crear valor aconseguint més presència i posicionant-nos com a referents dels nostres àmbits d'actuació. Això es tradueix en sensibilització i visualització envers la institució. El bon ús de les xarxes socials reforçarà aliances i sinergies amb entitats afins, ens fa propers a la societat i és un generador de noves oportunitats comunicatives.

Quins col·lectius i programes coneixerem durant aquestes set setmanes?

En concret coneixerem sis col·lectius que atenem en els àmbits següents: exclusió social-sense llar, discapacitat, infància, tercera edat, pal·liatius i salut mental. És important donar a conèixer que Sant Joan de Déu és una entitat compromesa tant en l'àmbit hospitalari com en el social. I que en l'àmbit assistencial hi ha activitat com les cures pal·liatives o l'atenció a persones amb problemes de salut mental amb una llarga trajectòria i en la qual l'Orde

és referent tant a nivell autonòmic com estatal.

Com podem definir l'estil de Sant Joan de Déu en l'atenció als col·lectius més vulnerables?

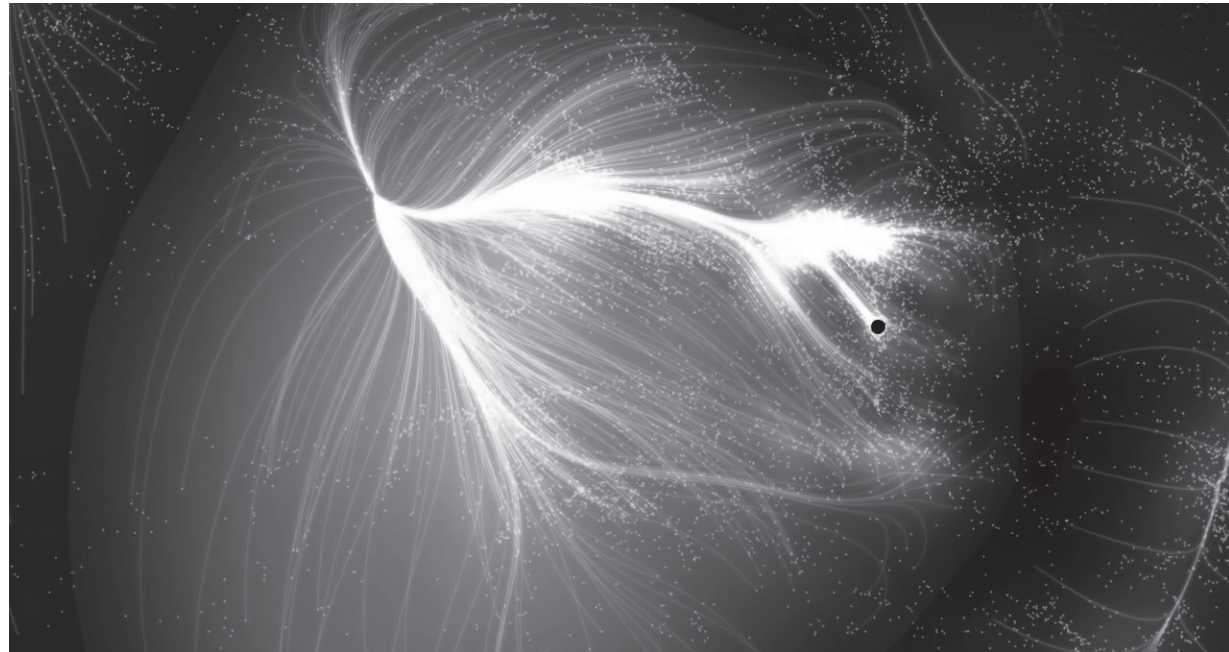
El model d'atenció *joandedià* gira a l'entorn de cinc valors prioritaris. L'hospitalitat és el valor suprem que inclou els altres quatre valors que defineixen l'estil d'atenció creat pel nostre fundador: qualitat, respecte, responsabilitat i espiritualitat. La qualitat és la base essencial del nostre servei i de la nostra gestió que va de la mà del respecte per a totes les persones que atenem i acudeixen als nostres serveis i els nostres centres. La responsabilitat és un criteri fonamental de gestió, de funcionament i d'atenció integral dels col·lectius que assistim. I l'espiritualitat entesa com un camí per guiar cada persona d'avui en la seva cerca de significat, de religió i d'allò que considera transcendent. Sant Joan de Déu atén la persona en totes les seves dimensions: física, emocional, social i espiritual; amb l'objectiu de compaginar l'assistència, ja sigui hospitalària o social, amb la humanització de l'atenció des del respecte a la dignitat de la persona.

Actualitats científiques

El nostre gran supercúmulo galàctic s'anomena Laniakea

Al capítol 27 del nostre llibret *L'univers de les galàxies* (2011) parlàvem del problema de la distribució de les galàxies en el cosmos. Allò que hi dèiem ara s'ha vist superat per les noves observacions. El projecte Cosmic-Flows-2, des de Mauna Kea (Hawaii) ha cartografiat el moviment de milers de galàxies pròximes al punt del cel anomenat el Gran Atractor, i analitzant el camí que va fent cada galàxia (descomptant-hi, és clar, el degut a l'expansió de l'univers) ha arribat a la conclusió que hi ha una distribució d'un gran supercúmulo de galàxies (entre les quals la nostra) que es desplacen com rius còsmics cap a aquell punt que n'és com un centre atractiu. S'ha anomenat Laniakea aquest enorme conjunt galàctic, prenent el nom de la llengua hawaiana: *lani*=cel i *akea*=immens.

Com ja explicàvem al nostre llibret, la nostra galàxia forma part d'un cúmulo que comprèn, dèiem, unes 20 galàxies (si bé ara s'ha vist que són unes 50 les que en formen part; n'hi ha de petites que abans no estaven observades), cúmulo que es veia relacionat amb un altre de molt més gran, el de Virgo d'unues 3.000 galàxies a uns 36 milions d'anys llum de distància (per cert al nostre llibre hi

Supercúmulo «Laniakea», el punt més negre representa la ubicació de la Via Làctia. (Fotograma del vídeo d'una simulació per ordinador de la revista «Nature»)

ha una errata d'impremta pel que fa a aquesta distància: s'hi ha oblidat «milions»). Doncs bé, el que ara han pogut constatar els observadors de Hawaii és que efectivament estan relacionats formant el Supercúmulo Local, i, més encara, hi ha una superestructura que l'engloba amb un centenar més de cúmuls, que tenen en comú que tots es dirigeixen cap el

Gran Atractor. És el conjunt que han anomenat Laniakea.

Quin volum estel·lar comprèn la Laniakea? Com que comprèn unes 100.000 galàxies de magnitud semblant a la nostra i, a més, un nombre encara més gran d'inferiors en grandària, sabent que són unes 200.000 les estrelles que hi ha al nostre conjunt galàctic, resulta que el total arriba

gairebé a un bilió, o sigui un milió de milions de vegades la massa del Sol.

I tot això quina part comprèn del conjunt de l'univers? Una part més aviat petita. Ens diu Brent Tully: «Cabrien 6 milions de Laniakes a l'interior de l'univers observable.» Davant de la grandesa del cosmos només hi podem dir: la infinitud del Creador també es fa palesa en la seva obra!

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

La flor de malva ajuda a estovar la tos seca

La malva (llat., *Malva silvestris*; cast., *malva*) creix de manera espontània en tota mena de terrenys, especialment en els erms i en els indrets boscosos relativament humits. Els antics afirmaven que la malva vera (o reial, llat. *Althaea rosea*) és una planta remeiera *omni morbia*, és a dir, que ho cura tot!

L'acció de la malva és lleugerament laxant i, sobretot, ajuda a estovar la tos seca. Segons la tradició caputxina la fulla de malva presa en infusió també atenua l'ardor d'orina i la flor de la malva, aplicada externament, és un excel·lent antiinflamatori, especialment apte per a les picades de vespa i d'abella. La flor de la malva formà part de la famosa «tisana de les quatre flors», essent molt eficaç la seva aplicació per ajudar a expectorar i superar les malalties asmàtiques i els atacs forts de tos.

La malva vera i el malví (llat., *Althaea officinalis*) s'utilitzen amb-

Malva (*Malva silvestris*)

dues plantes de manera ininterrompuda des de l'Edat de Pedra com a expectorants ja que de l'arrel seca i pelada se'n ha fet secularment un decuit excel·lent contra la tos i, també, amb les fulles de la malva i del malví s'han elaborat excel·lents pocions per a gargarismes i glopeigs quan hi ha afeccions a la gargamella i a la boca.

En la medicina popular el malví s'ha emprat en forma de cataplas-

mes per temperar les inflamacions de la pell i, begut en infusió, s'ha mostrat força eficaç en alguns casos d'inflamació dels ronyons i diarrees, tal com ho descriví fra Jacint de Sarrià (†1778) mentre sojornava al convent de Vilanova de Cubelles, tot assenyalat que: «Lo decocto de malva, donat a beurer calent tempera lo ardor de la orina y dels rinyons, y beguda ab mel ablaneix lo pit, y convé molt se posi als

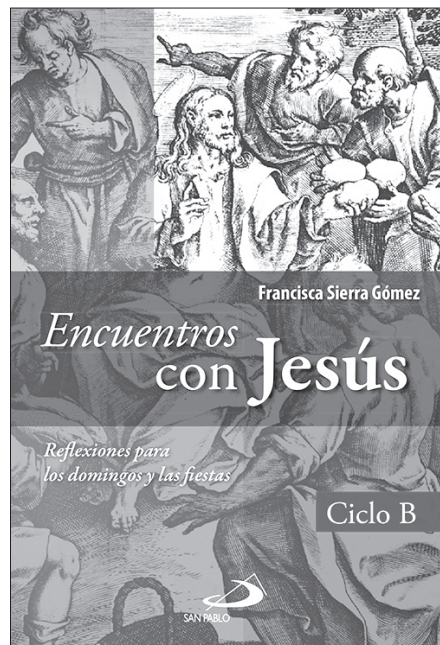
emplastres, per a que mitigue lo dolor» (BHC, *De algunas herbas*, f. 138). En canvi, els caputxins d'Arenys de Mar solien servir-se de la malva, de la viola boscana i de la poma camosa per fer cataplasmes que ajudessin a descansar la vista: «Prendràs un poch de flor de malvas y de violas boscanas, un puny de cada cosa. Es faran bullir ab aigua de la font o de cisterna, y ben cuites es colaran. Prendràs una poma camosa (cuita al caliu ab

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins

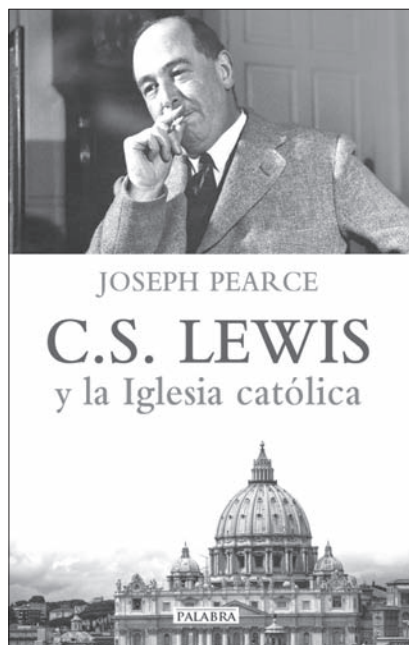
foch suau), y en treurás lo dolent y la part bona se posará ab dites herbes al morter (que sigui ben net), y ben picat es passarà per un tamiç o sedaç, y després fes-ho sofregir ab mantega dolça» (T.A., *Receptari dels caputxins d'Arenys*, s. f.), mentre que els caputxins del barceloní convent de Santa Madrona, per la seva banda, se serviren de la malva per a combatre el mal d'orella i també com a poderós expectorant: «*Sus flores se usan en tisana, y son sudoríferas y emolientes, y se utilizan sus vapores, o vahos, en baños para combatir las enfermedades de los oídos. Sus flores entran en la composición de las llamadas flores cordiales. La flor de malva, especialmente la negra, usada en infusión, cura los males de la garganta y resuelve las mucosidades del pecho. De ordinario se usa mezclada con el verbasco o gordolobo*» (BHC, *Pócimas de Capuchino*, 61). A l'article vinent us parlaré, si a Déu plau, de la parietària o morella, que és una de les herbes oficials més al nostre abast.

FRANCISCA SIERRA GÓMEZ
Encuentros con Jesús
Editorial San Pablo, 2014, 368 pàg.

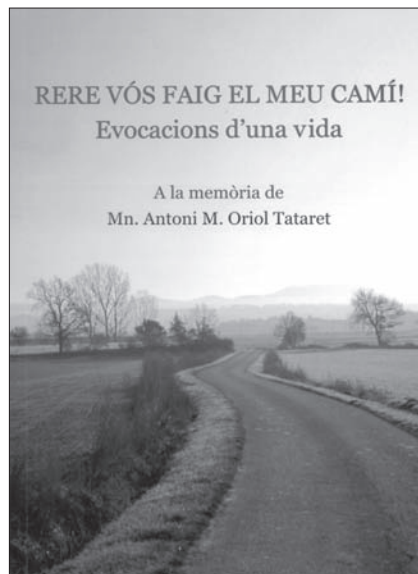
La mare Francisca Sierra ens dona a conèixer en aquest llibre la vida de Jesús desgranada en l'evangeli de cada diumenge del cicle litúrgic B. El seu objectiu és compartir l'experiència de la trobada íntima amb Jesús per aconseguir un apropament al seu cor amorós a través dels textos. Amb aquest llibre l'autora completa la reflexió sobre les lectures dominicals de la litúrgia per als tres cicles.

JOSEPH PEARCE
C. S. LEWIS y la Iglesia católica
Ediciones Palabra, 2014, 272 pàg.

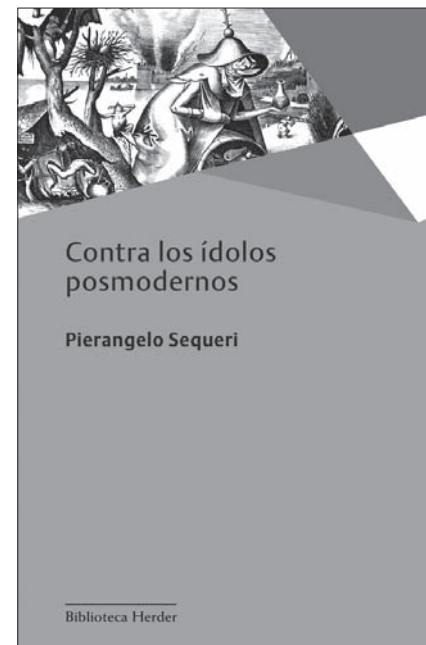
A C. S. Lewis se l'ha anomenat l'«apòstol dels escèptics» per haver apropiat moltes persones al cristianisme. Molts concedeixen a aquest escriptor britànic un paper important en el seu procés de conversió, però el fet sorprenent és que Lewis no va arribar mai a entrar formalment en l'Església catòlica. El prestigiós autor Joseph Pearce, gran admirador de Lewis, mira de respondre a aquesta qüestió.

AUTORS DIVERSOS
Rere vós faig el meu camí!
Evocacions d'una vida
Autoedició, 2014, 44 pàg.

Aquest llibre ret homenatge a Mn. Antoni M. Oriol Taret, que va morir el 23 d'abril del 2014 a Barcelona, als 85 anys. Grans amics d'aquest teòleg il·lustre com Concepció Huerta, Pius Pujol Albanell o Ezequiel Miranda de Dios escriuen articles sobre ell des de la perspectiva espiritual, humana i intel·lectual. També s'hi inclouen les paraules del bisbe Romà Casanova en el seu funeral.

PIERANGELO SEQUERI
Contra los ídolos posmodernos
Herder Editorial, 2014, 92 pàg.

El teòleg Pierangelo Sequeri analitza en aquest volum les idolatries postmodernes. La societat de consum i la cultura de l'espectacle s'erigeixen sobre quatre ídols «mentals»: l'eterna joventut, els diners fàcils, el totalitarisme de la comunicació i la irreligió de la secularització. L'autor no es limita a criticar aquests ídols, sinó que mira d'imaginar els moviments necessaris per contrarestar-los.

SOPHIE HANNAH
Los crímenes del monograma
Espasa Libro, 2014, 366 pàg.

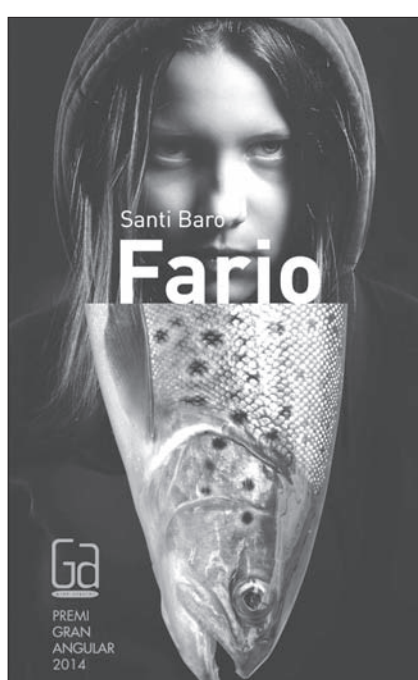
Un dels personatges més cèlebres d'Agatha Christie, considerada unànimament com «la dama del crim», és Hèrcules Poirot. Ara, per primer cop, els marmessors del seu llegat han aprovat la creació d'una nova novel·la protagonitzada pel detectiu belga. En mans de l'escriptora Sophie Hannah, Poirot s'endinsarà en un misteri ambientat al Londres dels anys vint.

SARAH MOORE FITZGERALD
Una tarta de manzana llena de esperanza
Editorial Maeva, 2014, 200 pàg.

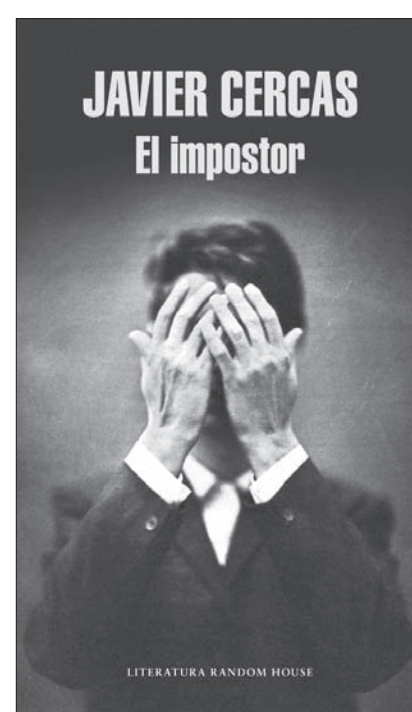
Oscar Dunleavy, un noi bondadós, generós i sobretot optimista, té un secret. Sap preparar uns pastissos de poma «gairebé màgics». Tots aquells que els tasten es contagien immediatament d'una gran alegria i felicitat. Però un dia l'Oscar desapareix, i tothom assumeix que ha mort. Només la Meg, la seva millor amiga, i l'Stevie, el germà petit de l'Oscar, es neguen a acceptar-ho.

SANTI BARÓ
Fario
Editorial Cruïlla, 2014, 158 pàg.

L'Andrea, una adolescent rebel i conflictiva, és expulsada de l'institut i la seva mare l'envia a passar una temporada amb els seus avis als Pirineus. Andrea sap que allà s'amaga el gran secret de la seva mare i per això accepta anar-hi. Es tracta d'una novel·la realista que mostra com una jove aconsegueix encarrilar la seva vida quan creia que havia tocat fons. Ha obtingut el premi Gran Angular 2014.

JAVIER CERCAS
El impostor
Editorial Random House, 2014, 428 pàg.

Enric Marco és un nonagenari barceloní que es va fer passar per supervivent dels camps nazis i que va ser desemmascarat el maig del 2005, després de presidir durant anys l'associació espanyola dels supervivents. Ara, Javier Cercas s'endinsa en l'enigma del personatge, la seva veritat i les seves falsedats; a través d'aquella indagació recorre gairebé un segle d'història de l'Estat espanyol.

Crítica literària

Un llibre que ajuda a la comprensió

El suggeridor llibre de Josep Lluís Vázquez es distribueix en set capítols en dues parts relatives a dos nuclis de qüestions: sobre l'origen històric, vicissituds del fundador, doctrina de l'Alcorà i de la tradició islàmica; i sobre la mística, la dimensió civilitzadora i els moviments posteriors de l'islam. I el seu format té un tarannà didàctic i descriptiu que ubica fàcilment el lector en el món musulmà; perquè la forma concreta de fer-ho consisteix en les respostes donades a 100 preguntes que l'autor prèviament es formula, moltes de les quals el lector interessat ja es planteja. Per fidelitat a l'estret rigor d'una crònica, faig una agosarada síntesi del llibre en els sis punts citats.

En la primera part del llibre, s'aborden la figura i continguts predicats per Mahoma, des dels inicis de la seva activitat l'any 601 d.C., fins a l'establiment de la nova religió 30 anys després, amb els vessants socials i polítics corresponents; detenint-se en les regles de l'Alcorà en la seva dimensió creadora, el sosteniment de l'univers i la submissió dels creients per construir un ordre universal, just i lliure. Aquests

JOSÉ LUIS VÁZQUEZ BORAU
El islam
Ed. San Pablo, 2014, 224 pàg.

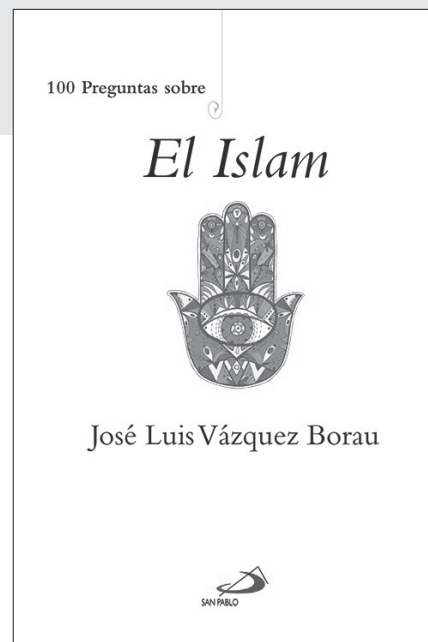
designis els prepararen els missatgers —profetes i àngels— amb el complement de la Sunna o Tradició que recull els hadits o relats de la vida del Profeta; donant peu a diverses interpretacions i formes de viure l'islam. Pel que fa al cristianisme, es fa difícil el tractament de l'islam sobre les figures de Jesús i la Verge Maria: Jesús és un profeta, no fill de Déu, i Maria una dona que assoleix la santedat; però accentuant-ne el seu paper submís.

En el tema de la pluralitat de l'islam, el llibre aporta matisos interessants per a la nostra època, sobre la base de costums i pràctiques, sovint imperceptibles des de fora de la fe islàmica. En abordar la seva complexitat ideològica i espiritual, ajuda a la comprensió dels diferents moviments, des dels radicals —talibans, wahhabisme...— fins als pa-

cífics, com els sunnites, ibdites, sufís, Moviment Ahmedia, i tants altres. Com passà en el cristianisme, dins l'islam també hi hagué discrepàncies amb la raó filosòfica i científica, visualitzades en personatges com Algazel, Abentofail, Avicena, Averrois o Ibn Arabí.

A la fi, el llibre atorga atenció al tema comunitari i ecumènic de l'islam, a partir de personatges tan diferents com Francesc d'Assís, Ramon Llull o Charles de Foucauld, autèntics «ponts» espirituals entre el cristianisme i l'islam. I, com assenyalava l'autor, en un món com l'actual, amb malfiances i injustícies no resoltes, «*Para los judíos, cristianos y musulmanes, "creer" significa entrega y abandono confiado e incondicional de toda persona aquí y ahora, y con todas las fuerzas de su espíritu, a Dios y su palabra*» (pàg. 200).

Albert Llorca Arimany
President de l'Institut Emmanuel Mounier de Catalunya

Crítica teatral

Música simfònica i retruny de bombardejos

«PRENDRE PARTIT»,
de Ronald Harwood.

INTÈRPRETS: Josep Maria Pou, Andrés Herrera, Sandra Monclús, Anna Alarcón, Pepo Blasco i Sergi Torrecilla.
DIRECCIÓ: Josep Maria Pou.
Teatre Goya, Barcelona.
Fins a l'1 de febrer.

Per què apassiona tant tot allò que té relació amb la tràgica etapa del nazisme? Probablement perquè, per molt que se n'hagi parlat i per molt que s'hagin intentat curar les ferides, mai no s'han cicatritzat encara del tot. L'obra de l'autor Ronald Harwood (Ciutat del Cap, Àfrica del Sud, 1934) —que ja va acaronar un Oscar amb el tema del nazisme com a guionista de la pel·lícula *El pianista*, de Roman Polanski— es basa, doncs, en els fets reals que van perseguir Wilhelm Furtwängler (Berlín, 1886 —Baden-Baden, 1954) fins a la mort quan, després d'haver renunciat a fugir del seu país, va dirigir l'Orquestra Filharmònica de Berlín durant el període nazi i, tot i haver ajudat molts jueus de la persecució de Hitler, va ser posteriorment, el 1946, víctima de la comissió de desnazificació portada a terme pels aliats. Però l'obra també posa de manifest la contradicció de la humanitat davant de la fam de presumpta justícia i l'inevitable lluita entre la cultura i la

© David Ruano

L'obra «Prendre partit» s'ambienta en un espai malmès pels estralls de la Segona Guerra Mundial.

política i el qüestionament de la llibertat de l'artista davant del poder.

La posada en escena de *Prendre partit* aprofundeix en aquesta contradicció i enfronta els dos protagonistes del duel: el mateix director d'orquestra, Wilhelm Furtwängler, i el major nord-americà Steve Arnold, un exagent de pòlisses d'assegurances, enrolat a l'exèrcit aliat, obsessionat a trobar el punt feble —real o imaginari— dels acusats, en els

seus interrogatoris.

Josep Maria Pou ha dirigit l'obra amb peus de plom. Vull dir que ha fet que cap dels sis personatges —ell mateix interpreta el del director d'orquestra Wilhelm Furtwängler— no se'n mengi cap altre. Per això hi ha sempre una escena que puja d'intensitat per a cadascun d'ells. Qui condueix tota l'acció, esclar, és el major Steve Arnold, en un paper que porta l'actor Andrés Herrera

a enfrontar-se davant d'un text on no hi ha lloc per a la improvisació i que el referma com un intèrpret preparat per a qualsevol registre dramàtic.

Josep Maria Pou manté les rèpliques més reflexives sobre l'actitud de Wilhelm Furtwängler com si, de fet, el director d'orquestra se les estigués plantejant aleshores mateix. Auster i interrogador amb el silenci. Les escenes amb llargs mutis parlen per si soles. Les seves aparicions, en cadascun dels interrogatoris, marquen l'abisme entre la força de la intel·ligència del que va ser considerat el millor director d'orquestra de l'època i la pobresa d'esperit i la misèria del seu interrogador, fins al punt que Wilhelm Furtwängler li pregunta en una ocasió davant la seva actitud fèrria: «Quin món volen vostès per al futur...?» És a dir: després de la tragèdia, de l'Holocaust... ara, què més ens espera?

Prendre partit s'ambienta en un espai grisós, mig enrunat per la guerra, i s'emboïlla d'una banda sonora que és la cara i la creu del dilema: la música simfònica en enregistraments de la mateixa Orquestra Filharmònica de Berlín, dirigida en el seu dia per Wilhelm Furtwängler, i els retrunys dels bombardejos que ressonen en la ment del major Steve Arnold i que li porten les imatges cruels i la sentor inoblidable dels crematoris dels camps d'extermini, un record que ni l'afany de justícia aferissada i engegada que el mana sembla que pugui acabar d'esborrar mai.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel
andreusotorra@gmail.com

Des del carrer

NOEMÍ CORTÈS, PRESIDENTA DE LA INSTITUCIÓ BÍBLICA EVANGÈLICA

«És important l'estudi bíblic de manera individual i col·lectiva»

Carme Munté

Des del segle XVI trobem presència protestant a Catalunya. En temps de la reforma, les idees de Martí Luter van trobar de seguida acceptació. Amb tot, les vicissituds han estat moltes. Noemí Cortès, presidenta de la Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya, ho coneix molt bé. És membre de l'església evangèlica de Gràcia, al carrer Terol de Barcelona, que enguany celebra 145 anys d'història.

Quina valoració feu d'aquests 145 anys d'història de l'església evangèlica de Gràcia?

Al llarg d'aquests anys han passat moltes coses que han estat part de la nostra història. L'església s'obre el 1868, i s'oficialitza amb la Constitució del 1869, en què per primera vegada es parla de l'lei de llibertat religiosa. El protestantisme per primera vegada té una presència de manera oberta sense necessitat d'estar amagat, als ulls de la gent. S'obren escoles evangèliques i són molts els infants que hi passen. Des del 1927 som presents al barri de Gràcia, situats al carrer Terol 22. De la nostra església surten moltes altres esglésies que s'obren arreu de Catalunya i a poc a poc es va fent camí fins que amb l'acabament de la guerra civil i l'arribada del franquisme, les esglésies són tancades i la nostra no se n'escapa. Els creients s'han de reunir amagats per les cases, amb perill de ser multats o empresonats. Anys després l'església pot tornar a obrir, tot i que els seus cultes són vigilats per la policia. Hi ha hagut moments de molta activitat, altres de menys, però sempre estem allà per ajudar en tot el que calgui i ser ajuda per a aquelles persones que busquen respostes a les seves necessitats espirituals.

Quina és la importància de l'estudi de la Bíblia per al protestantisme?

Per als protestants el coneixement de la Bíblia és necessari per al seu crei-

xement com a persona i com a cristià. Des de petits s'estudia la Bíblia i s'ensenya a llegir-la de manera assídua i a treure'n coneixements que ens ajudin a viure la vida d'acord amb els ensenyaments que se'n desprenen. És important l'estudi bíblic de manera individual i també de manera col·lectiva, per tal de créixer com a família i comunitat.

Quina és la relació que teniu amb l'Associació Bíblica de Catalunya?

Amb l'Associació Bíblica de Catalunya hi ha hagut relació des del moment de la seva creació. Alguns dels membres fundadors de la IBEC van ser també membres fundadors de l'Associació Bíblica de Catalunya. Aquesta relació ha estat sempre constant i en diversos períodes membres de la junta de la IBEC també han format part de la junta de l'Associació Bíblica de Catalunya. A més hi ha hagut diverses col·laboracions com va ser en el seu

moment amb la Bíblia Catalana Interconfessional i segur que trobarem moltes altres ocasions per treballar plegats en més projectes.

Des del punt de vista social, quina tasca feu davant les necessitats que hi ha actualment?

Aquests darrers anys col·laborem amb l'Ajuntament de Gràcia, i els serveis socials per atendre i donar aliments a les famílies necessitades que ens envien. Estem preparant també classes de reforç per a alumnes de primària, per tal d'ajudar-los a fer els deures i a millorar en els estudis. Creiem que és necessari que el barri ens vegi, que sàpiga que hi som i que tenim molt a oferir, estem convençuts que com a cristians hem de donar respostes a les necessitats que té la gent, respostes a la crisi econòmica, a les diferències socials que cada vegada es van fent més grans i als problemes que dia rere dia viuen les persones que ens envolten.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Carles Soler
Perdigó
Bisbe emèrit de
Girona

Els màrtirs d'avui i sempre

L'endemà de Nadal celebrem sant Esteve, el primer màrtir del Crist. La memòria del martiri de sant Esteve fa realitat concreta tot l'abast i la transcendent significació del Nadal. No és només festa familiar, de nens, dolces melodies i poesia. Celebrar en veritat el Nadal és seriós compromís de vida.

Al llarg de la història de l'Església són molts els que han seguit el camí iniciat per Esteve. Recordem els primers anys del cristianisme com l'Era dels màrtirs. La vida de les noves esglésies d'Àfrica i d'Àsia comença també amb un bon nombre de màrtirs. El segle XX és el que ha produït més màrtirs. Recordem els de casa nostra. També en els nostres dies, en el segle XXI, al Pròxim Orient, s'està perseguint, maltractant i assassinant cristians, pel sol fet de ser-ne; de no renunciar a la fe rebuda dels seus pares. Síria i l'Irak són, potser aviat haurem de dir eren, els bressols més antics del cristianisme. També a les joves esglésies d'alguns països d'Àfrica, són perseguits, maltractats i sacrificats molts cristians. Són germans nostres, units en la mateixa comunió eclesial.

Jesús ho havia anunciat ben clar: «Sereu odiats pel fet de portar el meu nom» (Mt 10,21). Esteve i els nous màrtirs d'ara i de sempre ho sabien també: havien de donar testimoni davant dels tribunals i dels reis i també dels estrangers. Llavors és l'hora de sofrir amb constància fins a la fi (Cf Mt 10,17-22).

Llegim a la Constitució sobre l'Església del Vaticà II: «Jesús, el Fill de Déu, va manifestar que ens estimava donant la vida per nosaltres. Ningú no té un amor més gran que el que dona la vida per Ell i pels seus germans (Cf. 1 Jn 3,16; Jn 15,13). Per tant, el martiri, gràcies al qual el deixeble es fa semblant al Mestre que acceptà la mort per la salvació del món, bo i conformant-se a ell en el vessament de la sang, és considerat per l'Església la suprema prova de la caritat. El Papa sant Joan Pau II ens va exhortar a no oblidar el testimoni dels màrtirs. «És un signe perenne, i avui especialment significatiu de la veritat de l'amor cristià. Ells són els qui han anunciat l'Evangelí donant la vida per amor» (Butlla *Incararnationis mysterium* 13, 1999).

El testimoni dels màrtirs dels nostres dies de les antigues i venerables esglésies de l'Àsia i de les més joves de l'Àfrica interpel·la la nostra fe, potser feble i acovardida.

Rauxa

Europa (i II)

Arran dels atemptats de París tots els governs europeus s'han afanyat a fer proclames a favor de la pau. El missatge és bonic, però no té cap mena de credibilitat perquè els mateixos que el pronuncien, França inclosa, són els primers que fabriquen i venen armes i munició a mig món. Així mateix és dolorós comprovar que Europa no hagi manifestat la mateixa fermesa en defensa de la pau davant de la guerra d'Ucraïna, que ja ha provocat més de 5.000 morts en una terra que, no ho oblidem, també és Europa. En aquesta onada de proclames de bones intencions tots els caps d'Estat i de govern europeus s'han manifestat igual-

ment contra el fonamentalisme islàmic. No podia ser d'una altra manera, és clar. Però de nou el missatge no és creïble; la majoria de països europeus tenen entre els seus aliats governs obertament fonamentalistes, com ara Aràbia, Qatar o els Emirats Àrabs, amb qui mantenen relacions diplomàtiques i sobretot comercials privilegiades. Com hem dit, entre els productes que els europeus els venem hi ha armament. I no vulgeu comprovar d'on han sortit les armes dels jihadistes de Síria i l'Iraq... Europa està en crisi, certament, però no per culpa de cap enemic exterior, sinó per una incoherència interna insostenible.